The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VIŅČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
WEDNESDAY, MARCH 16, 1966

LATVIJA AMERIKĀ

22. N-RS. TREŠDIENA, 1966. G. 16. MARTS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VIŅČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St.,
Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Vilsona Maskavas apciemojuma atskaņas

Anglijas ministru prezidents Vilsons, kā jau varēja paredzēt, atgriezās no Maskavas, nozīmīgajos politikas jautājumos nekā nepanācis. Tomēr maldās tie, kas domā, ka brauciens nav cēlis viņa prestižu vēlēšanu ciņā. Caurmēra angļi un koeksistences meklētāji ir apmierināti, ka premjērs vispār bijis Maskavā un panācis kāroto solījumu: Kosigins, kuŗš, pretēji Chruščovam, nemil braukāt apkārt pa kapitālistu valstīm, apsolījis beidzot iebraukt Londonā!... Pie tam vēl nāk klāt apmainīšanās ar laipnām frazēm par turpmāka kontakta vēlamību u. t. t. Gan daži britu „sovjetologi" brīdina nepārvērtēt Kosigina pašreizējo lomu padomju valstī, pasvītrojot, ka Kosiginam nav tādas varas Krievijā, kāda bijusi Chruščovam premjēra Mekmillena apmeklējuma laikā 1959. gadā. Chruščovs bijis tiešām neapbežots kungs Krievijā, jo apvienojis savās rokās kompartijas pirmā sekretāra un ministru prezidenta posteņus, Kosigins, turpretim, neesot noteicējs komūnistu partijā, jo Brežņevs, izveicīgi izmantojot savu partijas pirmā sekretāra posteni: sekretariātā un augstākajos partijas amatos tagad esot galvenokārt Brežņeva laudis. Viņš esot arī ļoti aktīvs kompartijas ārpolitikā, apbraukājot komūnistu zemes un cenšoties celt tajās Maskavas prestižu. Šie paši sovjetologi arī aizrāda, ka Kosigina lomu un rīcības brīvību stiprā mērā parizlē konflikts ar Ķīnu, kuŗa vēl nebijis Mekmillena apmeklējuma laikā. Angļu laikrakstu korespondenti Maskavā pasvītro faktu, ka Chruščova attēls viņa varas laikā parādījies Maskavas avīzēs vairākas reizes nedēļā, Kosigina seja, turpretim, reti redzama: tātad, viņam neesot Chruščova varas. —

Sakarā ar Vilsona braucienu uz Maskavu un Kosigina lomu Taškentā Indijas un Pakistānas konfliktā angļu presē parādījās arī dati par Kosiginu. 61 gadu vecais Kosigins jau 15 gadu vecumā iestājies kā brīvprātīgais sarkanarmijā pilsoņu kaŗa laikā, bet partijā uzņemts tikai 1927. gadā; 45 gadi pagājuši, kamēr viņš soli pa solim kāpis augšup pa Kremļa hierarchijas kāpnēm. Viņa pirmais lielākais sasniegums — 1939. gadā Staļins viņu iecēlis par padomju tekstilrūpniecības komisāru. Kaŗa laikā Kosigins bijis ļoti aktīvs, evakuējot padomju rūpniecības uzņēmumus no vācu apdraudētajiem apgabaliem. Pēc kaŗa viņš turpinājis kāpšanu augšup, kļūstot par politbiroja locekli un ieņemot dažādu ministru posteņus. Viņš „pārdzīvojis" Staļina „tīrīšanas" procesu Ļeņingradā, bet zaudējis savu vietu politbirojā. Pēc Staļina nāves Kosigins turpinājis kāpšanu augšup arī Chruščova laikā. Tātad, 25 gadus Kosigins piederējis padomijas „valdošai šķirai". Tā kā viņš bija politbiroja loceklis, tad viņa bilde tika nēsāta apkārt padomju svētkos kopā ar citu politbiroja locekļu attēliem. Inženieris pēc izglītības, Kosigins pēc Chruščova gāšanas vispirms izdarījis pārmaiņas padomju rūpniecībā, dodot vairāk brīvības atsevišķiem uzņēmumiem. Daži

(Nobeigums 8. lpp.)

Kanadas DV delegātu sapulci Toronto atklāja zemes valdes priekšsēdis R. Epneris. No viņa pa kreisi ASV DV pārstāvis R. Čaks, pa labi — ASV vanadžu priekšniece V. Freija. Foto: JAK

Elmārs Krūka vadīs Kanadas DV

REZOLŪCIJU BIRUMS KANADAS DV DELEGĀTU SAPULCĒ TORONTO. — KANADAS DV PIEKRĪT PROF. Ā. SPEKKES UZŅĒMŠANAI PAR ORGANIZĀCIJAS GODA BIEDRU. — IEVĒROJAMAS PĀRMAIŅAS ZEMES VALDĒ

Toronto bija ieradušies 22 Kanadas DV nodaļu delegāti no 17 nodaļām, iztrūkstot vienīgi Halifaksas kopas pārstāvim. Sapulcē piedalījās zemes valdes, revīzijas komisijas, goda tiesas locekļi, Kanadas vanadžu priekšniece un ievērojams interesentu skaits — vanagi un vanadzes. Par sapulces vadītāju ievēlēja E. Krūku, par viņa palīgu A. Liesīki dati par Kosiginu. 61 gadu piņu, sekretāru Ž. Bukovski un palīgu R. Puriņu, bet rezolūciju komisijā R. Norīti, O. Perro un E. Robežgruntnieku, zemes revīzijas komisijai (R. Britāls, U. Maksiņš un A. Čivzelis) veicot mandātu komisijas pienākumus.

Jaunais Kanadas DV priekšnieks Elmārs Krūka. Foto: A. Jānītis

Kanadas DV saimes iekšējai dzīvei un darbam par nozīmīgāko darba kārtības punktu kļuva pārvēlamo un aizstājamo valdes locekļu vēlēšanas. Zemes valdes priekšsēdis R. Epneris paziņoja, ka iepriekšējā delegātu sapulcē amatu pieņēmis tikai uz vienu gadu, kādēļ nu, pēc piecu gadu vadības darba, vēlas atpūtu un no valdes priekšsēža amata atsakās. Izteicis pateicību Kanadas DV saimei par labo sadarbību un visus gadus apliecināto uzticību, R. Epneris par kandidātu priekšsēža amatam ieteica E. Krūku, kuŗu sapulces dalībnieki ar aklamāciju jaunajos pienākumos arī apstiprināja, nevienu pretkandidātu neminot. Iepriekš jau bija pieņemts lēmums, ka turpmāk, atgriežoties pie vecās kārtības, zemes valdes priekšsēdis pildīs arī DV centrālās valdes locekļa pienākumus.

Pieņemot Kanadas DV priekšnieka un DV CV locekļa amatu, Elmārs Krūka, pateicies par uzticības dāvāšanu, uzsvēra, ka šai brīdī viņa domas ir pie priekšgājēja, kas daudzā ziņā bijis visiem priekšzīme, it sevišķi nevainojamās stājas dēļ. Vai ir otrs vīrs mūsu organizācijā, kas kārtojot organizācijas lietas, nobraucis lielāku jūdžu skaitu? — jautāja E. Krūka, izsakot sirsnīgu pateicību par darba veikumiem R. Epnerim. Pievēršoties turpmākajam darbam, E. Krūka norādīja, ka darbosies uzdevumu centrālizēšanas virzienā, ievērojot katra darbinieka specifiskās intereses. „Manā uztverē priekšnieks nav kungs, bet kalps, kuŗam vairāk nekā visjem citiem jāizpildā rīkojumi. To darīšu. Un es ceru, ka jūs ar tādu pašu dedzību, ar kādu aplaudējāt man, uzticību un pilnvarojumu priekšsēža amatam dodot, nāksit man arī palīgā pienākumu veikšanā,' īsās uzrunas noslēgumā teica jaunais zemes valdes priekšsēdis

Kanadas DV jaunie statūti paredz, ka zemes valde ievēlama uz 3 gadiem, katru gadu pārvēlot tikai trešo daļu no valdes locekļiem. Šī statūtu noteikuma īstenošanai iepriekšējā zemes valdes sēdē ar lozi bija noteikti šogad pārvēlamie locekļi, kuŗu vidū bija arī priekšsēža vietnieks Ž. Bukovskis, kuŗu amatā ar 14 balsīm ievēlēja par jaunu, bet šoreiz jau uz 3 gadiem. Pārējās balsis sadalījās uz abiem pretkandidātiem O. Perro un O. Ieviņu.

Loze bija noteikusi, ka pārvēlami arī valdes locekļi O. Kļavenieks, A. Ancāns un A. Kvēps. Pēdējam savu kandidatūru vairs neuzturot, par valdes locekļiem uz 3 gadiem ievēlēja Jāni Galliti (Hamiltona) ar 18 balsīm, Ojāru Ieviņu (Hamiltona) ar 16 un Kārli Benconu (Toronto) ar 14 balsīm.

Zemes valdes darbības laikā jau sākumā no pienākumiem bija atteicies R. Puriņš, bet īsi pirms delegātu sapulces veselības stāvokļa dēļ arī ārējās informācijas daļas vadītājs P. Vītols. Viņu aizstāšanai par kandidātiem minēja A. Ancānu, O. Kļavenieku un R. Puriņu, no kuŗiem delegāti par valdes locekļiem ievēlēja Aleksandru Ancānu (Toronto) ar 16 un R. Puriņu (Toronto) ar 15 balsīm. Abi zemes valdē ievēlēti uz vienu vai diviem gadiem, kā nu lems loze nākošajā pārvēlamo noteikšanā.

Ja līdz šim brīdim vēlēšanas bija risinājušās gludi, netrūkstot arī kandidātiem, grūtības radās revīzijas komisijas izraudzīšanā, visiem tās līdzšinējiem locekļiem no tālākas kandidātūras atsakoties un vairākiem citiem minētajiem kandidātūru nepieņemot. Samērā ātri tomēr izdevās pārvarēt arī šīs negaidīti radušās grūtības, par jaunās revīzijas komisijas locekļiem ievēlot E. Robežgruntnieku (Hamiltona) ar 18, V. Muktu (Toronto) ar 18 un O. Kļavenieku (Toronto) ar 10 balsīm. Arī goda tiesu ievēlēja gandrīz pilnīgi jaunā sastāvā, no līdzšinējiem locekļiem kandidējot vienīgi priekšsēdim P. Rudzītim. Turpmāk goda tiesā darbosies V. Grāvelis (Hamiltona), kuŗu ievēlēja ar 19 balsīm, A. Liepiņš (Londona) — 19 un P. Rudzītis (Toronto) — 10 balsu.

Slēgtā sēdē delegāti un pārējie sapulces dalībnieki iztirzāja arī DV apgāda un tā atsevišķo

(Nobeigums 4. lpp.)

Toronto 12. un 13. martā pulcējās Kanadas Daugavas Vanagu delegāti, divu dienu darbā izvērtējot aizvadītā gada darbību un pārrunājot turpmāko, kā rezultātā radās vesels rezolūciju birums. Ievērojamas pārmaiņas radās arī organizācijas vadībā: pēc pieciem amata gadiem no zemesvaldes priekšsēža pienākumiem atteicās Roberts Epneris, kuŗa vietā ievēlēja Elmāru Krūku. Tāpat jūtamas pārmaiņas notika valdes sastāvā, bet revīzijas komisija, līdzšinējiem pienākuma pildītājiem vairs nekandidējot, izveidojās pilnīgi jaunā sastāvā. Par kandidātiem DV priekšnieka amatam pasaules mērogā nominēja Vili Janumu un Vili Hazneru. Kanadas DV saime pievienojās ASV DV zemes valdes ierosinājumam uzņemt Latvijas lietvedi Vašingtonā Dr. A. Spekki par organizācijas goda biedru.

Aleksandrs Vilks

SARUNA AR CIŅĪTĀJU

Ciņa par Baltijas valstu jautājuma ievirzīšanu starptautiskā forumā ir identiska ciņai pret komūnismu. Pēdējos gados tā aktivizēta kā ar organizāciju, tā atsevišķu entuziastu uzņēmību un apbrīnojamu uzupurēšanos. Pēdējo vidū ar lielu sirdsdedzi un dinamismu izceļas pazīstamais Dr. Kārlis Lejasmeijers.

Mūsu laikraksta līdzstrādniekam bija izdevība satikt Dr. K. Lejasmeijeru Ročestrā, kuŗ viņš ieradās uz vairākiem priekšlasījumiem un sniedza interviju televīzijas un radio raidījumos

1.) Jūs esat ieguvis izcilu akadēmisku izglītību vairākās nozarēs. Vai jūsu darbs noris vienīgi kādā universitātē vai kolledžā?

— Vairākus gadus strādāju par mācības speku amerikāņu universitātēs; pa laikam dodams priekšlasījumus par komūnismu. Bet jau kopš divarpus gadiem esmu pilnīgi pārtraucis mācības spēka karjeru un, apbraukādams gandrīz visu ASV un Kanadas territoriju, skaidroju un atkailinu komūnisma ideoloģiju, aprādot veidus un rīcību, kā to iznīcināt vai kā tai pretoties, lai saglābtu Rietumu civilizāciju un brīvību,— uzsver dedzīgais ciņātājs, kuŗš savā sešdesmitajā dzīvesgadā ir tikpat sprigans, valodīgs un jaunekļīgu sparu, kādu viņu atceramies no saistīgajiem un teicami konstruētajiem priekšlasījumiem Eslingenā, Vācijā.

2.) Cik priekšlasījumu esat snieguši kopš ierašanās ASV 1949. gadā un kādas bijušas auditorijas?

— Šogad iesoļoju savu priekšlasījumu ceturtajā tūkstotī ar pāri pusmiljonam klausītāju ASV un Kanadā. Esmu runājis neskaitāmās konferencēs, vairāk nekā 350 kolledžās un universitātēs, Harvardu, Jēlu un Princetonu ieskaitot, pāris simt vidusskolās, klubos un baznīcās. Tāpat esmu runājis vai lasījis lekcijas ABC, CBS un NBC televīzijas raidījumos un vairāk nekā 300 lokālās raidījumu stacijās ASV un Kanadā.

3.) Vai ar katru gadu šie priekšlasījumi uzrādījuši kāpjošu tendenci — klausītāju skaitu, intereses un pacelto jautājumu ziņā?

— Jā. Križu un sarežģījumu kēdei kļūstot garākai, karu Vietnamā ieskaitot, un pieaugot acīm redzamām komūnisma ekspansijas tieksmēm, vairojusies arī interese un meklējumi noti kumu dziļākai cēlonībai.

4.) Kāda atsaucība priekšlasījumiem ir ASV dienvidu pavalstīs?

— Te interese izrādījusies daudz lielāka nekā citās ASV pavalstīs, jo dienvidos ieskata, ka rašu ciņu sekmē komūnisma iespaidoti krāsainie nemiernieki. Krustām šķērsām izbraukāju Ziemeļkarolainu, runājot vai visās turienes mācību iestādēs.

5.) Vai bez komūnisma atkailināšanas priekšlasījumos uzsveŗat arī Baltijas valstu traģēdiju kā pirmo komūnismam raksturīgo vardarbības aktu?

— Tieši to. Katrā savā priekšlasījumā auditorijai atgādinu Baltijas valstu likteni, jo tajā visspilgtāk redzama komūnisma agresīvā politika, kas kopš notikumiem šajās valstīs augusi necēlīgā varaskārē.

6.) Vai mēs paši un mūsu organizācijas trimdā pietiekami daudz darām nacionālpolitisko centienu un Latvijas brīvības virzienā? Vai iespējams darīt vairāk un kā?

— Darbs un uzupurēšanās būs tikai daļēji pabeigti tad, kad Latvija būs atguvusi brīvību. Līdz tam daudz kas vēl veicams, jo Rietumu atmošanās ir lēna. Nākotnē būtu jākāpina demonstrācijas, līdzīgas pag. gada novembrī notikušajai, jo tās nepaliek bez sava iespaida. Tāpat ļoti nozīmīgi sabiedrisko domu ietekmē lasītāju vēstuļu publicēšana vietējos laikrakstos. Tieši šai plāksnē mums būtu pa spēkam paveikt daudz, daudz vairāk. Bez tam arī ASV un Kanadas mācību iestādēs studējošie latviešu studenti un tajās nodarbinātie latviešu mācības spēki varētu būt aktīvāki pretkomūnisma priekšlasījumu noorganizēšanā savā universitātē vai kolledžā, jo tieši no akadēmiski izglītoto vidus izaug valsts darba darītāji. Zinu tikai vienu gadījumu, kuŗā ar latviešu profesora uzņēmību un ierosmi tiku pie runātāja pults.

Kur vien Dr. K. Lejasmeijers viesojies, visur lasāmas cildenas atsauksmes, apbrīnotas viņa oratora dotības. Viņu jādzird un jāvēro runājam. Viņš aizrauj, pārliecina un sugestē. Gluži kā amerikānis Billijs Grēms (Graham).

Dr. K. Lejasmeijera gadiem ilgā un konsekventi veiktā pretkomūnisma akcija šodien uzskatāma par neatsveramu un ļoti nozīmīgu tai ciņā, kādu esam uzņēmušies Latvijas atbrīvošanas labā.

Īsā saruna ar Dr. K. Lejasmeijeru rosina pārdomas pretkomūnistiskās literātūras jautājumā. Tā būtu noteikti izplatāma daudz plašāk nekā līdz šim. Mums ir pietiekami izdevumu, kuŗu autori teicami dokumentē komūnismu. Vai nebūtu pienācis laiks radīt speciālu fondu, kuŗa līdzekļi izlietojami šo izdevumu metiena celšanai un plašākai izplatīšanai trimdas zemju politiskajās aprindās, skolu un mācības iestāžu bibliotēkās, lasītavās, grāmatu veikalos un citur?

Apspriede pie Latvijas konsula

Montrealā 6. martā Latvijas konsula V. Tomsona dzīvoklī notika apspriede, kuŗā bez konsula piedalījās LNAK padomes locekļi K. Deksnis un māc. A. Voitkus, Montrealas latviešu organizāciju padomes priekšsēdis un LNAK valdes ieceltais pārstāvis Expo 67 lietās B. Innus un LNAK pārstāvis Montrealā A. Spūrmanis.

Apspriedes darba kārtībā bija aktuāli jautājumi, kas saistīti ar latviešu sabiedriskās dzīves aktīvitāti, sadarbību ar LNAK un 1967. gada pasaules izstādi Montrealā.

Sanāksmes dalībnieki vienojās, ka ievaditās sarunas izstādes lietās ar citām etniskajām grupām un Expo vadību turpināmas. No izstādes vadības saņemta informācija, ka izstādes laikā, vairākām etniskām grupām apvienojoties, tām dos iespēju demonstrēt savu nacionālo mākslu — dziesmas, dejas u.t.t. Sanāksme vienojās, ka šī iespēja izmantojama, bet jādara iespējamais, lai trīs baltiešu tautas dabūtu savu atsevišķu „Baltiešu dienu." Paralēli tam, latviešiem sava kultūra būtu jāreprezentē arī ārpus izstādes, organizējot Montrealā šai laikā kongresus, koncertus un mākslas un daiļamatniecības izstādes, kas dotu pozitīvus rezultātus.

Nobeigumā sēdes dalībnieki vienojās līdzīgās apspriedēs sanākt rēgulāri.

LNAK Kultūras un izglītības nozare laipni lūdz apmeklēt Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda

Sv. Jāņa baznīcas telpās 200 Balmoral Ave., Toronto.

Izstādi atklās 18. martā plkst. 8 vakarā.

TĒLOTĀJAS UN LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTĀDE

Izstāde atvērta no 18.—27. martam: sestdienās un svētdienās no 1 — 8 vakarā.
bet darbdienās no 6 — 9 vakarā.

Ko sola literāri-mūzikālā pēcpusdiena Toronto?

Latviešu namā Toronto 20. martā plkst. 4 pēcpusdienā notiks Jāņa Jaunsudrabiņa piemiņas fonda balvas pasniegšana rakstniecei un gleznotājai Margaritai Kovaļevskai par prozas darbu „Posta Puķe." Apgāda Ceļinieka izdevums. „Jaunā Gaita" un LPB Kanadas kopa, kas rīko pēcpusdienu kopīgi, aicinājuši piedalīties arī Valdi Krāslavieti, Ingrīdu Vīksnu, Indru Gubiņu, Ainu Zemdegu un Veltu Tomu. Pēcpusdienu vadīs Dr. P. Vasariņš ar Birutu Senkēviču. Mūzikālu programmu sniegs pianiste Ilze Didrichsone-Strāla. Speciāli rīkotā izlozē būs laimējama M. Kovaļevskas glezna.

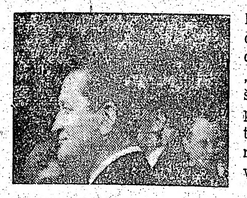

Dzejnieks Valdis Krāslavietis.

Pirms vairākiem gadiem, dedzīgi palīdzot dzejniecei Veltai Tomai, pie apgāda Ceļinieks rakstu krājuma „Jaunā Gaita" nodibinājās Jāņa Jaunsudrabiņa piemiņas fonds, kas Dr. A. Oltes ierosmē izstrādāja statūtus un sīkākus noteikumus fonda balvu piešķiršanā: 500 dol. prēmiju periodiski piešķir tam latviešu trimdas rakstniekam par pirmo prozas darbu grāmatu, kas, pēc lietpratēju komisijas domām, devis vērtīgāko sniegumu. Pirmo šādā veidā godalgu saņēma rakstniece Ilze Šķipsna par stilistiski īpatu un brāzmaini uzrakstīto romānu „Aiz septītā tilta." Kā lasītāji atcerēsies, šī grāmata bija ievērojama ar plūsmaini trauksmaino stilu, ar reālitātes un vīziju sintezi, fābula fascinēja ar neatlaidīgu kāpinājumu, ar nervozo pirbu un pāraugšanu metafiziskā pasaulē. Šķipsnas sirreālisms un grāmatas protagonistes varones traģika, sajūtu, domu un dziņu procesiem atklājoties, aizslīdēja lasītājam garām kā ātrvilciens. Par grāmatu atzinīgi izteicās mūsu pazīstamākie kritiķi laikrakstos un žurnālos.

Margaritas Kovaļevskas „Posta puķe," īpati latvisks un tai pašā laikā arī laikmetīgs darbs, lasītāju fascinē ar krāsaino fonu, valodas izteli, un specifisku vidi, kas ir autores rakstnieces jaunatrastais un pārdzīvotais stils, liecinādams par mākslinieciskiu atklāsmi, daudzu gadu pūliņu un ierosmju rezultātu.

„Posta puķes" fragments periodikā parādījās jau Vācijas nometņu laikā, taču būdams savam laikam, varbūt, pat par agru toreiz, nesen parādījies grāmatas formā, veidojot iecerētās trioloģijas pirmo pcsmu, kuŗam jau sekojusi otra grāmata „Gauru gaiļi" — Zemgales romānu ciklā.

Kā bijis lasāms „Jaunās Gaitas" slejās, apcerētāji — Astrīda Ivaska un K. Upatnieks nav bijuši vienprātis savos spriedumos, bet tieši otrādi — ir radījuši mazu polemiku, iztirzājot latviskā elementa iedirbi, īpatības un atklāsmes. Par grāmatu atzinīgi izteicās mūsu pazīstamākie kritiķi laikrakstos un žurnālos.

Margaritas Kovaļevskas „Posta puķe," īpati latvisks un tai pašā laikā arī laikmetīgs darbs, lasītāju fascinē ar krāsaino fonu, valodas izteli, un specifisku vidi, kas ir autores-

Imants Sakss

Jāņa Mediņa piemiņai

Pēdējos gados stipri izretinātas latviešu mūziķu, radītāju un izpildītāju rindas. Nepielūdzamā nāves pļauja turpinās. Vēl tikai pirms nedēļas klausījāmies Jāņa Mediņa dziesmas Toronto koncertapvienības sarīkojumā, nenojaušot, ka komponists jau dienu vēlāk aizvēris acis mūzībai. Tā pamazām sāk noslēgties kāds varens latviešu mūzikas gājums, kam sākumi meklējami pirmā pasaules kara nemierīgajā drūzmā, visspēcīgākos soļus tomēr minot Latvijas brīvvalsts laikā, bet nepazaudējot nerimtīgo nākotnes viziju arī okupācijas laikos un svešuma gados. Viens no ievērojamākajiem, nopietnākajiem un arī modernākajiem šī gājuma pārstāvjiem bija komponists un diriģents prof. Jānis Mediņš.

Jāņa Mediņa darbu pūrā 4 operas: „Uguns un nakts" (1921.), „Dievi un cilvēki' (1922.), „Sprīditis' (1925.), „Luteklite" (1939.), kā arī baleti „Mīlas uzvara" (1935.) un „Tērauda spārni" (1936.) Orķestra darbos 3 svītas un simfoniski tēlojumi (Imanta, Zilais kalns u. c.). Jāpiemin vēl klavierkoncerts, vijolkoncerts, 2 čella koncerti, stīgu kvartets klavieru trio un kvartets, divas čella sonātas, sonātas klavierēm vijolei, svita obojai, pat koncerts akordeonam. No klavieru darbiem atsevišķi jāpiemin viņa „Dainas." Rakstīta arī filmu mūzika, kantātes, nedaudz kora dziesmu. Toties solo dziesmu skaits pārsniedz 300. Dzīves pēdējos gados sarakstījis atmiņu grāmatu „Toņi un pustoņi," kas aptver visu komponista mūžu.

Šī laikraksta sleju nepietiktu visu Mediņa darbu apskatam. Jāpieskaras tikai nedaudziem. Te opera „Uguns un nakts" ar Raiņa tekstu. Lielā dzejnieka prologu gandrīz katrs latvietis zinās no atmiņas, komponista skaņu ceļi latviešu tautai, diemžēl, diezgan sveši. Vienīgi atsevišķi fragmenti parādījās nošu izdevniecībās, un tikai retais varēs lepoties ar operas noklausīšanos Latvijas sākuma gados. Taču vēl šodien, pārskatot Mediņa latviešu likteņoperas introdukciju, tāpat Laika veca monologu, varam nepārprotami liecināt, ka jau toreiz, pirmā pasaules kara laikā, Mediņš stāvēja diezgan vienlīdzīgā līmenī ar Vakareiropas mūzikas spilgtākajiem novirzieniem, tai pašā laikā paturot latviešu nacionālās mūzikas dziļākās nojēgas zīmes kodolu. Šī mūzika neatzīst pakāpeniskās modulācijas, to vietā pievēršoties pēkšņām mūziskālo krāsu maiņām, kas vēl šokam sākumi meklējami pirmā dien raksturīgas mūsu laikmetipasaules kara nemierīgajā drūzmā, visspēcīgākos soļus tomēr minot Latvijas brīvvalsts laikā, bet nepazaudējot nerimtīgo nākotnes viziju arī okupācijas laikos un svešuma gados. Viens no ievērojamākajiem, nopietnākajiem un arī modernākajiem šī gājuma pārstāvjiem bija komponists un diriģents prof. Jānis Mediņš.

Jāņa Mediņa darbu pūrā 4 operas: „Uguns un nakts" (1921.), „Dievi un cilvēki' (1922.), „Sprīditis' (1925.), „Luteklite" (1939.), kā arī baleti „Mīlas uzvara" (1935.) un „Tērauda spārni" (1936.) Orķestra darbos 3 svītas un simfoniski tēlojumi (Imanta, Zilais kalns u. c.). Jāpiemin vēl klavierkoncerts, vijolkoncerts, 2 čella koncerti, stīgu kvartets klavieru trio un kvartets, divas čella sonātas, sonātas klavierēm vijolei, svita obojai, pat koncerts akordeonam. No klavieru darbiem atsevišķi jāpiemin viņa „Dainas." Rakstīta arī filmu mūzika, kantātes, nedaudz kora dziesmu. Toties solo dziesmu skaits pārsniedz 300. Dzīves pēdējos gados sarakstījis atmiņu grāmatu „Toņi un pustoņi," kas aptver visu komponista mūžu.

Šī laikraksta sleju nepietiktu visu Mediņa darbu apskatam. Jāpieskaras tikai nedaudziem. Te opera „Uguns un nakts" ar Raiņa tekstu. Lielā dzejnieka prologu gandrīz katrs latvietis zinās no atmiņas, komponista skaņu ceļi latviešu tautai, diemžēl, diezgan sveši. Vienīgi atsevišķi fragmenti parādījās nošu izdevniecībās, un tikai retais varēs lepoties ar operas noklausīšanos Latvijas sākuma gados. Taču vēl šodien, pārskatot Mediņa latviešu likteņoperas introdukciju, tāpat Laika veca monologu, varam

Ja atskaitām Jāzepu Vītolu, tad par seviški bagātu mūsu klasieņu repertuāru Latvijas laikā nekādi nevarējām apzīmēt. Drīzāk jau gluži otrādi. Jānis Mediņš te ienesa kaut ko pilnīgi jaunu. Viņa klavierdarbu virknē „Dainas" atskaneja kāda noteikti latviska jūtoņa, kas nebūt nebalstījās uz folkloras materiāliem. Komponista ārkārtīgi dzīvā intuicija, savienota ar bagātu tehnisko prasmi, mums radīja darbus, kuŗus varētu saukt par latviešu klaviermūzikas zelta repertuāru, vienai otrai dainai iekļūstot arī t. s. dzelzs repertuārā. Diezgan paradoksāli, ka daži mūsu augstas skolas beigušie komponisti nekad īsti nespēja apgūt klavieru techniku, t. i. rakstīt klavierēm, pretstatā Jānim Mediņam, kuŗš, būdams gandrīz vai autodidakts, varēja būt citiem par spožu priekšzīmi.

Mediņš darbojās arī par konservātorijas instrumentācijas klašu profesoru. Viņa stundas bija ierosinošas, tai pašā laikā diezgan steidzīgas, jo profesoru bieži vien gaidīja citi pienākumi. Vēl šodien atmiņā skan īsais paskaidrojums par arpu, ka tā maksā tikpat, cik laba automašīna. Bet bija jau arī labi tā, jo profesors mudināja audzēkņus meklēt pašiem savu taisnību, un sekmīgākie un apsološākie studenti to, droši vien, arī atrada, vispirms pārskatot Rimski - Korsakova, Berlioza un R. Štrausa pamācības. Tomēr nebija neviena, kas ieguva tādu prasmi un māku kā profesors pats. Komponēt partitūru vertikāli izdevies vienīgi Mocartam. Te slēpjas arī Jāņa Mediņa dzīves un darba kvintesence. Līdzīgi Mocartam, viņš spēja rakstīt visu, par visu un visos laikos. Daudz interesanta par to ir rakstījis Jēkabs Poruks sevā grāmatā „Ciemošanās."

Mocartisma precizitāte, kas kādreiz varēja pat kaitināt, piemita Mediņam arī kā orķestra diriģentam. Mazs konservātoristu pulciņš varēja liecināt, ka pēc Čaikovska 6. simfonijas slavenā „Schicksalschlag" (šņēfogta izteiciens!) Mediņš paskatījās rokas pulkstenī un simfoniju pabeidza pavisam ātrā rekorda laikā, lai dotu vietu ziņām un „gaidamajam laikam."

Šo gaidāmo laiku viņš labi saredzēja. Ne vien sludinādams jaunajiem jaunākās mūzikas strāvas, bet arī radiofona programmā neliegdams vietu krasāku skaņu mākslas virzienu saucējiem. Arī svešumā viņš nereti pacēla balsi par latviešu komponistu slinkumu, vienaldzību, jaunus apvāršņus meklējot. Visbeidzot lai atzīmējam Jāni Mediņu kā sava laika otras latviešu himnas autoru. Atcerēsimies „Tev mūžam dzīvot, Latvija!"

Kā atrast cēloni Mediņa tik ražīgajam un mūzikāli svarīgajam darba cēlienam, zinot, ka nekādas augstas skolas viņš nebija absolvējis? Augstas — ne, bet dziļas gan! Vaiga sviedros viņš izcirta savu talantu nepārtraukti sikstā darbā, vienmēr vērojot laikmeta un vēstures soļus un būtību.

Komponists nebija pasargāts no traģiskiem momentiem savā personīgajā dzīvē. Tāpat kopā ar daudziem citiem viņš sāpīgi izjuta Latvijas izpostīšanu, Zviedrijas valdnieku pazemojumus. Ir bijis arī daudz cita, mums nezināma un, noteikti, nejautājama. Atcerēsimies Prokofjevu. Mums šodien vienīgi jāliec galvas un jāsavienojas kopējā klusuma brīdī par lielo latviešu komponistu, kuŗš aizvēris savas acis mūžīgam mieram. Skaļi trokšņi un meliga propaganda piederas tikai okupētās Latvijas „kultūras sakaru" nesējiem un viņu saņēmējiem brīvajā pasaulē. Tagad vārds vienam.

Bet kā brīvi cilvēki pārdomāsim Jāņa Mediņa milzīgās mūzikālās vērtības, kuŗas viņš mums atstājis. Kā brīvi cilvēki atcerēsimies latviešu komponistu ar „Uguns un nakts" partitūru Sibirijas sniega un ledus klajumos Latvijas brīvības rītausmā. Kā brīvi cilvēki dziļāk ieklausīsimies Laika veča pravietiskajā dziedājumā „Ugunī un nakti":

Reizi miers tiem gariem solīts:
Mēness staru tilti
Ved uz jaunu cilti,
Kas to cīņu vedīs galā.

Komponists prof. Jānis Mediņš un dziedone Ludmilla Sepe-Ešenvalde Amerikas kontinenta apciemojumā.

Kārlis Upaļnieks

Rakstnieces pirmā grāmata

ERNAS LĒMANES STĀSTI „SUŅA ROZE", SALAS APGĀDS, 1965. GADĀ, 143 LPP.

Latviešu preses biedrības Austrālijas kopa, vienojoties ar Salas apgādu, LAA kultūras fonda atbalstā nu jau kopš 1962. gada rūpējas par kopas biedru publicēšanās iespējām arī grāmatās. Ernas Lēmanes „Suņa roze" ir šīs daiļdarbu serijas piektā, bet autorei pirmā grāmata, kuŗā sakopoti 9 stāsti. No grāmatai pievienotajām Emila Dēliņa piezīmēm uzzinām, ka autore dzimusi 1919. gadā Rīgā, viņas pirmais sinā vārda nozīmi Latvijā uzrakstītie stāsti par zvejnieku dzīvi, kuŗu vērojusi, vasaras bieži pavadot Salacgrīvā un Ainažos, sadeguši Drēzdenes „kaŗa ugunīs". Literāro darbu autore atsākusi, nonākot Austrālijā un publicējoties trimdas periodikā.

Minētajās piezīmēs autore pati pastāsta, kas viņu pamudina rakstīt: „Parasti cilvēks, kuŗu ieraugot pūļa vidū, nez' kādēļ par viņu jādomā. Kādreiz veca, nodegusi māja, pie kuŗas drupām gribas apstāties un domāt: kas te dzīvojis, kāda bijusi viņu dzīve, kur tie palikuši. Kādā gravā redzēju vecu, nobrauktu automašīnu. Pavisam ikdienišks skats, bet kādēļ tas man lika aizcerēties pazīstu bērnu bērnus — nesaskaņas ar viņu bērniem? Rezultātā radās stāstiņš „Cetrdesmitseptītā jūdze". Dažreiz rakstnieci ierosina kāda vienīga vārda nozīmīga intonācija. Tā tele, domas un izjūtas saistītas smi meklēt tikai tikamo (stuar ikdienas dzīves parādībām. denti stāstā „Zilais Dānielš". Vēstījums visnotaļ savīts grodā darbu autore atsākusi, nonākot pavedienā, kur dažos stāstos atpats veidojums uz tā ir tīrās izrisinājums sakāpināts līdz novetēles auglis, jo, kā lasām piezīles spraigumam (Nokavētā nāmēs, viņa noliedz katru izdomu ve, Cetrdesmit septītā jūdze. Sieva) „Kā kādu tēlu var izdomāt?" un tematiem netrūkst domu sa- Tāda doma nesaskan ar darba tura. Un tieši vēstījuma plastisraugot pūļa vidū, nez' kādēļ par veidojumu, ar vielas apdari, bet tomēr rāda māksliniecisko īstumu — dzīves parādības tverto pārdzīvot un savā skatījumā izkristalizētu atdot atpakaļ dzīvei. Rakstnieces uzmanību allaž saista ikdienas cilvēku iekšējo konfliktu sarežģījumi, kas viņus noved gan postā (Nokavētā nāve), gan attaisno viņu dzīves jēgu (titulstāsts), vai arī atrod kādu izlīdzinājumu (Cilvēks, Zeme, debess un saule, Lizete). Stāsti ir laikmetīgi epizodi, tēlojot gan dzīves traģiku, gan ironizējot par cilvēku pašu gribētām vājībām (Sieviešu suga) un jaunības tiekšanos (stu- Vēstījums visnotaļ savīts grodā darbu autore atsākusi, nonākot pavedienā, kur dažos stāstos atpats veidojums uz tā ir tīrās izrisinājums sakāpināts līdz novetēles auglis, jo, kā lasām piezīles spraigumam (Nokavētā nāmēs, viņa noliedz katru izdomu ve, Cetrdesmit septītā jūdze. Sieva) „Kā kādu tēlu var izdomāt?" un tematiem netrūkst domu sa- Tāda doma nesaskan ar darba tura. Un tieši vēstījuma plastisraugot pūļa vidū, nez' kādēļ par veidojumu, ar vielas apdari, bet

(Nobeigums 6. lpp.)

Beidzies tēlnieka Rikarda Maura mūžs

Naktī uz 6. martu Folknera slimnīcā Bostonā 78 gadu vecumā miris tēlnieks Rikards Maurs. Pirms kāda mēneša viņu ievietoja slimnīcā, jo krītot bija lauzis roku. To dziedinot, atklājās ielaistas slimības iekšējos organos, kas viņu noveda nāvē.

R. Maura darbi iezīmīgi ar tieksmi uz monumentālītāti, viņš centies vienkāršot un stilizēt formas. Vēl tagad R. Maura cementā lietās strūklakas grezno Rigas dārzus, mājas rotā viņa tēli, kaut pats kopā ar ģimeni jau vairāk nekā 20 gadu bija atrauts Rigai. Iespaidīgs bija viņa veidotais Lāčplēsis virs Saeimas nama fasādes un lielais Latvijas ģerbonis Saeimā. Par „Naktssarga" attēlu kādreiz tik ļoti bija sajūsminājies ASV sūtnis Kolemans, ka lika mākslinīekam izveidot tā miniatūru. R. Mauram bija daudz ieceru — kā jau mākslinīekam, kam patika rēdzēt Rīgu skaistu un iespaidīgu. Cita vidū viņš loloja nodomu pie Daugavas ietekas jūrā uzcelt milzīgu Lāčplēša tēlu, lai katru kuģi sveiktu kaŗavīru varonības simbols.

Tēlnieks Rikards Maurs.

Rīgā Rikardam Mauram 1934. gadā notika 30 darba gadu atceres izstāde, otra tāda bija Bostonā J. Porieša mākslas salonā. Mākslinieka daudzos nodomus izjauca Latvijas patstāvības zaudēšana un došanās svešumā: 1944. gadā R. Maurs ar ģimeni atrada patvērumu Vācijā. Viens viņa dēls pazuda kaŗa ugunīs bez vēsts. Vācijā tēlnieks pievērsās kokgriezumiem, veidoja svečturus un traukus, skumstot par Kokneses pagasta „Pūķiem", kuŗus bija ieguvis savā īpašumā un izveidojis par skaistu mākslinieka māju. Ieradies Bostonā, R. Maurs atsāka tēlnieku darbu amerikāņu darbnīcās, arī savā mājā iekārtoja nelielu darbnīcu. Viņš veidoja J. Ziberga krūšu tēlu un deva lieliskus kokgriezumus, darinādams Latvijas un ASV ģerboņus, Vašingtona un Linkolna portretus, par kuŗiem sājūsminājās daudzi mākslas draugi. Nevarēdams atrast savai ekspresīvai izteiksmei pasūtinājumus, mākslinieks reizēm izmēģinājās arī glezniecībā, radīdams akvarelus.

Pēdējos gadus mākslinieks dzīvoja klusi un noslēgti savā mazajā mājiņā kopā ar dzīvesbiedri un mājas sargu „Pūķi".

Saslimstot tēvam, no klusā okeana salām bija ieradies arī dēls Roberts.

Nelaikis dzimis 1888. gada 12. janvārī Rīgā kā amatnieka dēls. no 1903.— 1907. gadam mācījās pie Folca, 1907.—1911. gadam pie ungāru tēlnieka Vlaséka Rīgā, bet vēlāk praktizējās Minchenē, Kijevā un Kaukazā. Latvijas neatkarības gados viņam Rīgā bija pašam privāta mākslas tēlniecības studija.

O. Akmentiņš

atbrīvnis sākas oktobrī

PĒTERIS AIGARS ● ROMĀNS

(25. turpinājums)

Lēdija atkal piecēlās, piegāja pie rakstāmgalda, sajauca tur noliktos papīrus, aizsmēķēja un atlaidās atzveltnē par jaunu.

„To vakaru mēģināju izteikt dzejā, izteikt tēlojumos, bet īstenība bija iegūlusies dvēselē pārāk dziļi. Nebija vārdu, kas attēlotu tā vakara izjūtas, mēnesnīcas burvību un pirmā skūpsta skurbumu. Vārdi likās kā pelēki zvirbuļi, bet vajadzēja notvert ugunsputnu. Tikai tad vakars atvizētu varavīksnas krāšņumā.

Taču pasaulei drīz vien laidās pāri tērauda putni, sējot uguni. Bija 1939. gads. Gordonu mobilizēja. Viņu nozīmēja zemūdeņu štābā. Karam sākoties, visas britu sabiedrības dāmas centās iestāties izpalīdžu dienestā. Mani pieņēma par sakaru izpalīdzi flotes ministrijā. Tā diendienā varēju tikties ar kapteini Kesviku. Īstenībā abi bijām tik ļoti aizņemti ar sevi, ka nemaz nejutām karu, neizbaudījām Francijas bojā ejas traģēdiju. Atmodāmies tikai tad, kad Gordons Kesviks saņēma pavēli pārņemt vienu no tālbraucējām zemūdenēm.

Pirms Gordona aizbraukšanas jūrā mēs salaulājāmies . . .

Paliku agrākajā darbā, bet dienas aizņēma ilgas pēc Gordona. Gaidīju vēstules, bet tās dažkārt nepienāca mēnešiem. Nedrīkstēja pat runāt, kur Gordons atrodas. Vecie sirmie virsnieki, kas saimniekoja štābā, parasti mani mierināja — nekas ļauns nav noticis. Kad kapteinis Kesviks būs veicis savu pienākumu, viņš atkal ieradīsies ostā. Taču, cik viegli bija dot padomu — paciesties un gaidīt, tikpat grūti nācās gaidīt. Gaidīju, sagaidīju, sekoja dažas saulgoža dienas, īsi laimīgi klusuma brīži lielajā nelaimju viesulī, kas plosīja pasauli. Tad atkal Gordonam vajadzēja atvadīties.

Gordonu izvadot, iemācijos raudāt. Līdz tam likās dīvaini, kā var otra cilvēka dēļ raudāt. Man šķita, ka tikai gļēvas dvēseles raud. Bet kad Gordons sniedza atvadskūpstu, vairs nevarēju valdīt asaras. Biju kļuvusi tāda pati kā visas sievietes, kuŗas mīlēja un cieta un bija norūpējušās par savu tuvinieku likteni."

Lēdija uz brīdi apklusa un raudzījās grīdā. Tad dobjākā balsī turpināja:

„Īsi pirms invāzijas Normandijā kapteiņa Kesvika vadītā zemūdene vairs neatgriezās no brauciena gar Francijas piekrasti. Gordona Kesvika un viņa karabiedru kaps kļuva Biskajas jūras līcis. Gordona nāvi pārdzīvoju dziļi un sāpīgi. Īstenībā viņš bija pirmais vīrietis, kuŗu patiesi mīlēju. Tas bija cilvēks, kuŗa dēļ varētu doties nāvē, bet tagad nāve bija paņēmusi viņu pašu. Kaŗa beigās un uzvaras gavilēs nostaigāju sērās. Vēl nekad nebiju jutusies pasaulē tik vientuļa. Vientulības bēdu mākta, sāku atkal rakstīt dzejoļus. Tie iznāca tik dziļdomīgi un gatavi, ka tos lielākie Londonas mēnešraksti bez kavēšanās iespieda. Centos minēt mīlestības un nāves noslēpumus. Tie bija senseni temati, bet izjūtu svaigums tiem uzspieda vienreizējuma zīmogu. Man sāka vērties durvis ne vien uz bohēmiešu, bet īsto literātu sabiedrību, britu autoru apvienībā uzņēma par biedri. Nedēļas žurnāli meklēja manu adresi un deva labi samaksātus literārus pasūtinājumus. Es taču biju nopelniem un goda zīmēm vainagota jūras virsnieka atraitne, biju izjutusi kaŗu daudz skaudrāk nekā daža laba cita literāra dāma. Tas redaktoriem patika. Patrīcijas Kesvikas vārds parādījās BBC raidījumos.

Bet jo vairāk iegrimu darbā un jo vairāk apradu ar savu jauno stāvokli sabiedrībā, jo izjūtas notrula. Pēc pāris gadiem ar bažām atzinu, ka būtībā nekā vairāk nav ko teikt, kā tas, kas jau pateikts pirmos trijos dzejoļos. Viss pārējais, kas uzrakstīts vēlāk, bija tikai pirmo aso jūtu neveikls variējums vai atkārtojums.

Pēdējiem dzejoļiem pietrūka klusināto pustoņu, sīko valdzinošo niansu. Un jo atklātāka un patiesāka centos būt, jo mazāk tas interesēja lasītāju. Biju paradusi no laika gala rakstīt, ko jūtu, bet izjūtas bija trulas, mīlestības skumjas izraudātas, nāves noslēpums neatminēts. Man trūka lielās meistarības, kas arī parastām pārdzīvojumu dzirkstīm piešķir pasakainu spožumu.

Lai valdzinātu lasītājus, magazīnu redaktori pamudināja rakstīt erotiskus dzejoļus. Bet dvēseles kailums ir tikpat apnicīgs kā miesas kailums. Īstu mīlestību neviens nevar izdomāt, tai jānāk kā pavasara plūdiem, kā atkusnim neatvairāmi un spēji. Cilvēks nevar izraisīt dziļu saviļņojumu citos, ja viņā pašā tā nav. Bet es vairs nevienu nevarēju iemīlēt. Redzēju cauri katram, kas tuvojās ar glaimīgiem vārdiem, ar dāvanām. Tie tikoja manu bagātību, bet ne dvēseli. Man derdzās šie izputējušie mižnieki, atvaļinātie virsnieki vai augstskolu nepabeigušie ierēdņi.

Par maskoti un laika kavēkli iegādājos baltu pūdeli. Taču pūdelis drīz vien nobeidzās kādas neizdibināmas kaites dēļ. Pēc tam iegādājos papagaili. Arī gudrais putns sāka slimot un nobeidzās. Neveiksmes ar dzīvniekiem mani pilnīgi satrieca. Iestāstīju sev, ka esmu nelaimes putns. Man nekad nebūs veiksmes ne dzīvē, ne mākslā. Esmu nevajadzīga, nekam nederīga būtne. Pašapziņa, kas piestājās līdz ar pirmām sekmēm rakstniecībā, bija mani pametusi.

Izstāstīju savu negalu kādai vecākai rakstniecei, kuŗa rakstīja kriminālstāstus. Kollēga ieteica griezties pie indiešu ārsta, kas praktizēja Harleja ielā. Viņš palīdzot grūtsirdībā nonākušām sievietēm ar seviškām Indijā audzētām zālēm. Dr. Prasāds ārstējot Londonas labāko aprindu dāmām gan gara, gan miesas kaites.

Dr. Prasāds bija kalsns tumšu seju virietis iesirmiem matiem, iekārīgām lūpām, liku ērgļa degunu un melnām caururbjošām acīm. Varbūt viņam piemita kādas garīgas ietekmēšanas spējas, varbūt patiesi viņa rīcībā bija kādas noslēpumainas zāles, kas spēj atdot jaunību, sekmēt asinsrinkošanu un atsvaidzināt atmiņu. Prasāda valoda bija lēna, laipna. Kustības graciozas kā baletdejotājam, bet skatiens dziļš, ietekmējošs.

Dr. Prasādam bija daudz atzinēju, bet vēl vairāk nelabvēļu, kas doktoru vienkārši dēvēja par pūšļotāju. Indijas brīnumdaris ieteica iegādāties žurku. Tā, droši vien, līdzēšot arī man, kā daudzām sievietēm jau līdzējusi.

Doktors Prasāds to visu stāstīja, piemiedzis acis, ar roku glāstot plecu. Žurka uzlabojot atmiņu, padarot intensīvāku izdomu, vispār sekmējot gara un miesas vingrumu. Žurkas piegādāja Prasāda draugs indietis, kas tirgojās Portobello tirgū ar Siāmas kaķiem, svētiem pērtiķiem, žurkām, baltām pelītēm, papagaiļiem un kanārijputniņiem. Žurka, lūk — tur viņa ir, ar visu būri un zelta kēdīti maksāja simtdivdesmit mārciņu. Kas ir simtdivdesmit mārciņu, salīdzinot ar jaunību? Dr. Fausts par otru jaunību pārdeva velnam dvēseli.

(Turpinājums sekos)

E. Krūka vadīs...

(Pārnesums no 1. lpp.)

pasākumu jautājumus, meklējot lietderīgākos darbības veidus, kas sekmētu labākos panākumus. Pēc vispusīgām debatēm un līdzšinējās darbības izvērtēšanas, sapulces dalībnieki nolēma turpmāk apgādu vadību uzdot speciālai komisijai, pilnvarojot tādu izraudzīt zemes valdi, kurai komisija būtu pakļauta un atbildīga. Ar to radušās pārmaiņas tai ziņā, ka apgādu turpmāk vairs nevadīs viena delegātu sapulcē ievēlēta persona, bet īpaša komisija. Tās sastāvs vēl nav zināms.

Sēdē bija daudz liekvārdības, arī nevajadzīgi ilgas debates par maznozīmīgiem jautājumiem, kādēļ tā abās dienās krietni ievilkās garumā, delegātiem tomēr nepagurstot un nezaudējot darba spraigumu. Visumā sapulce tomēr izrādījās lietiska, par ko liecināja vesels rezolūciju, atzinumu un ieteikumu birums. Ar kādu nopietnību un rūpību delegāti apsvēra visus izskļiramos jautājumus, liecina apstāklis, ka bez debatēm neiztika arī dienas kārtības punktā par Latvijas lietveža Vašingtonā Dr. A. Spekkes uzņemšanu DV organizācijas goda biedros. Trūkstot organizācijas statūtos noteiktajam priekšlikuma motīvējumam, Kanadas DV saimes pārstāvji tomēr atzina Dr. A. Spekkes nopelnus zinātniskajā un diplomātiskajā laukā, pievienojoties ASV DV valdes priekšlikumam viņu uzņemt par organizācijas goda biedru.

Plašus ziņojumus par delegātu sapulces svinīgo atklāšanu, Kanadas DV pagājušā gada darbu, sapulces atzinumiem un lēmumiem sniegsim mūsu laikraksta nākošajos numuros. Vtr.

Kanadas vanadžu sālidojuma dalībnieces: 1. rindā no kreisās: sekretāre I. Epnere, V. Toma, T. Krūka, Čikagas viešņa V. Hermane, ASV vanadžu pr-ce V. Freija, Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne, bij. pr-ces vietniece A. Robežgruntniece, T. Neimane un R. Zamloveska; 2. rindā sēž—I. Grāpena, V. Māldere, Kanadas vanadžu priekšnieces vietn. S. Treiloņa, Z. Grēkere, N. Pulciņa, I. Breikša, R. Bērziņa un A. Celma; 3. rindā stāv — V. Bebre, M. Brukšteine, I. Bērziņa, V. Alksne, O. Riekstiņa, S. Mentele, L. Briede, Z. Mazpole, A. Bencone, K. Gādiga, H. Freimane, Z. Masīte, N. Vītola un Z. Ždanovska. Foto: JAK

Vanadžu darbs Kanadā

VANADŽU SALIDOJUMS PULCINA 33 PĀRSTĀVES NO KANADAS UN ASV

Līdztekus Kanadas DV delegātu sapulcei, 12. martā notika arī Kanadas Daugavas vanadžu salidojums, pēc skaita 11, reizē ar to līdz šim plašākais ar 33 dalībniecēm, no kurām 26 bija delegētas pārstāves no 12 vanadžu kopām.

Salidojumu ar uzrunu ievadīja vanadžu darba tapšanas gaitām Kanadā un arī pie DV mēnešraksta izveidotās vanadžu nodaļas, kuru rediģē.

Kanadas vanadžu priekšniece Monika Jonāne. Ar klusuma brīdi pieminēja pag. gadā mirušās vanadzes Dagmāru Vālodzi, Martu Ivanovu, Zentu Krasovsku un Matildi Kuncāni.

Rakstniece Tonija Krūka, atklājot salidojumu, pakavējās pie vanadžu darba tapšanas gaitām Kanadā un arī pie DV mēnešraksta izveidotās vanadžu nodaļas, kuru rediģē.

Sveicienus no ASV vanadzēm nodeva viņu priekšniece V. Freija, no Čikagas rakstniece V. Hermane, no Ročestras N. Krēsliņa, bet no Britu Kolumbijas vanadzēm dzejniece Velta Toma. Par salidojuma vadītāju izraudzīja I. Epneri, sekretārēm I. Breikšu un T. Neimani.

Iepriekšējā gadā pie 15 DV nodaļām darbojušās vanadžu kopas ar kopskaitā 307 vanadzēm. Pie 11 nodaļām vanadžu kopām izveidotas patstāvīgas valdes, pie 2 nodaļu valdēm darbojas vanadžu pārstāves, bet Niagaras un Norandas nodaļās vanadžu skaits ir samērā mazs, tādēļ atsevišķas vadītājas nav izraudzītas. Pie jaundibinātajām DV nodaļām Otavā un Sīsenmarijā darbu uzsākušas arī vanadžu kopas, kas pašreiz atrodas organizēšanas stadijā.

Vanadžu darbu Kanadas apmērā vada valde, kuras priekšniece pērn bija M. Jonāne, sekretāre I. Epnere un priekšnieces vietniece A. Robežgruntniece, kas šogad bija pārvēlama. Vinai atsakoties kandidēt, nākošam 3 gadu darbam par priekšnieces vietnieci ievēlēja Dr. Svetlānu Treiloni no Sadberijas. Valdes kasē pašreiz ir 247,70 dol. DV KV revīzijas komisija vanadžu valdes kasi un grāmatvedību atradusi labā kārtībā, arī vispārējā darbība bijusi rosīga. Pateicībā par līdzšim veikto darbu priekšniece M. Jonāne saņēma keramiķes A. Graudiņas izstrādājumu, bet I. Epnere un A. Robežgruntniece ziedus.

Atsevišķās nodaļās vanadžu darbs, kā liecināja ziņojumi, bijis rosīgs, atbalstot visus savu nodaļu sarīkojumus, kā arī lielākajos centros rīkojot patstāvīgus vanadžu sarīkojumus. Galvenais darbs bijis līdzekļu rašanai palīdzības darbam, bet vairākos gadījumos materiāls atbalsts sniegts arī vietējām latviešu skolām, jaunatnes pasākumiem un citiem nacionāli kultūrāliem pasākumiem.

Pārrunās par turpmāko darbību vienojās, ka, sakarā ar Kanadas vanadžu 15 gadu darbību un DV centrālās valdes vanadžu nozares vadītājas M. Ķeņģes paredzēto viesošanos septembrī, rīkos plašu salidojumu Hamiltonā, kuŗa izkārtojumu veiks vietējā vanadžu kopa.

Tuvākajā nākotnē uzsāks priekšdarbus arī vispārējai mantu loterijai, izlozei notiekot nākošā gadā Kanadas DV delegātu sapulces laikā.

Vanadžu salidojuma laikā tā dalībnieces saziedoja 33 dol. kādam latviešu bijušajam karavīram, kas tikai nesen atgriezies Latvijā pēc vairāk nekā 20 izsūtījumā pavadītiem gadiem.

R. N.

Divas Kalpaka atceres Toronto

KORPORĀCIJU KOPAS TRADICIONĀLĀ BALLE UN DV RĪKOTAIS PIEMIŅAS VAKARS

Toronto latviešu korporāciju kopas tradicionālā plkv. O. Kalpaka atceres balle 11. martā Kingsveja kluba telpās bija pulcinājusi ap 600 apmeklētāju. Pēc Kanadas himnas atskaņošanas viesus apsveica un uz šī vakara nozīmi norādīja Korporāciju kopas seniors A. Linē. Kalpaka bataljona Kanadas kopas pr-dis K. Tannis uzrunā norādīja uz korporāciju Selonijas un Tālavijas nozīmi Latvijas armijas vadīšanā, jo visiem abu korporāciju locekļiem Rīgā, stājoties cīnītāju rindās, radās Studentu rota ar, pēc buršu parauga, izraudzīto komandieri kapt. Grundmani, kas krita kopā ar O. Kalpaku pie Airītēm. Pēc atbrīvošanas cīņu nobeiguma visus Studentu rotas karavīrus paaugstināja par leitnantiem, daudziem piešķirot arī Lāčplēša kara ordeni par izciliem kauju nopelniem. „Mēs pieminam šo laiku, lai smeltos spēku un ticību mūsu valsts atjaunošanai, jo burši ir ne tikai zinātnieki vien, bet arī apgaroti tēvzemes patrioti, un tie būs aktīvi arī tad, kad tā stunda sitīs!" uzrunu pabeidza K. Tannis, visiem klātesošajiem vienojoties Latvijas himnā.

Balli ievadīja ar svinīgu polonēzi, kuŗu vadīja rūpnieks J. Bērziņš (Letonija) pāri ar ASV vanadžu priekšnieci V. Freiju, un kas ilga gandrīz stundu. Vakara oficiālo daļu pabeidza ar dziesmas maģistra A. Jomas (Frat. Lataviensis) vadīto studentu himnu „Gaudeamus igitur." Pēc tās nodziedāšanas korporāciju piederīgo galvās parādījās krāsu, un arī nedaudzas melnās jaunuļu cepures, sākoties parastajiem balles priekiem, deju virpuļos mirdzot krāsainībai, lepnām dāmu tualetēm un kungu vakartērpiem.

★

Kanadas DV zemes valde kopā ar DV Toronto nodaļu 12. martā Latviešu namā bija rīkojusi plkv. O. Kalpaka atceres vakaru, kuŗā pulcējās ap 130 apmeklētāju. Vakara norises vadītāja O. Kļavenieka lūgti, goda vietas ieņēma kalpakiešī, miruši kalpakiešu atraitnes un piederīgie — L.k.o.k. E. Lūsis, K. Tannis, A. Medene, A. Rutulis, E. Vidiņa, A. Lūse un V. Martiņa.

Prologā viešņa no Čikagas — Valentīne Hermane, ģērbusies tautas tērpā, skandēja savu dzejoli „Pulkvedis Oskars Kalpaks." Pēc īsas Kanadas DV valdes priekšs. vietn. Ž. Bukovska uzrunas Kanadas bataljona Kanadas kopas priekšsēdis K. Tannis nolasīja savas atmiņas par pirmo Latvijas armijas virspavēlnieku, pakavējoties tuvāk arī pie toreizējiem notikumiem un mūsdienu raksturu laikmeta, atmiņu nobeigumā klausītājus iepazīstinot arī ar Kalpaka pēcnieka un vēlāka Latvijas kara ministra ģen. J. Baloža biografiju.

Valentīne Hermane noskandēja vēl 8 patriotiskus dzejoļus, kuŗus klausītāji uzņēma ar siltu atsaucību. Viņu ansamblis Kalvis Juŗa Dzeguzes vadībā nodziedāja J. Ciruļa „Kokļētājs," B. Skultes „Aijā" un H. Pavasara „Mazs bij' tēva novadiņis," piedevās sniedzot J. Norvija „Nōriet, saule vakarā" un J. Ciruļa „Aiz upītes sētiņā." Vanadzēm apveltījot ar baltu neļķi katru dziedātāju, beidzās atceres vakara oficiālā daļa, pateicības vārdus programmas sniedzējiem sakot I. Zamlovskim.

Saviesīgajā vakarā viesus, kas pārrunās kavējās pie atspirdzinājumu galdiņiem un izmēģināja veiklību deju ritmos, iepriecināja Kanadas DV teātŗa dalībnieki, sniedzot Hugo Mikelsona skeču „Minka apmetnis," lomas tēlojot pašam autoram, Intai Purvai, Rūdolfam Purvam un Annai Briedei. Vtr.

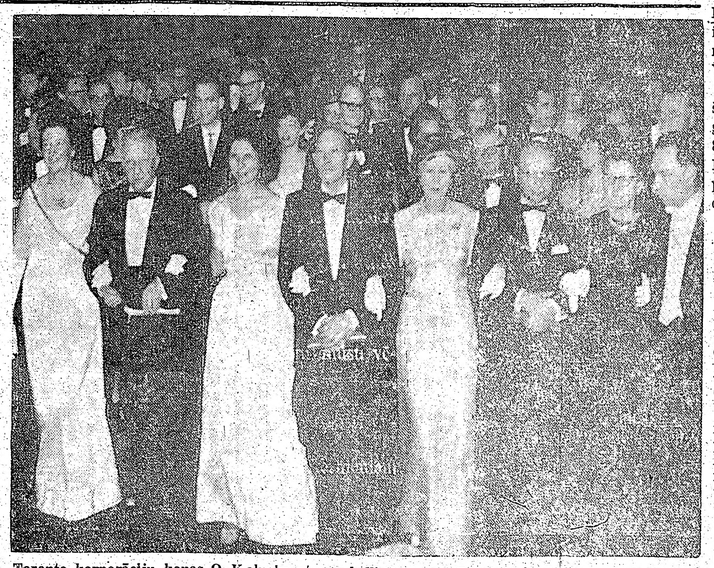

Toronto korporāciju kopas O. Kalpaka atceres balli 11. martā Toronto ievadīja ar tradicionālo polonēzi. Uzņēmumā no labās: polonēzes vadītājs J. Bērziņš, ASV vanadžu priekšniece V. Freija, Kalpaka bataljona Kanadas kopas pr-dis K. Tannis, L. Ikšele, korporāciju kopas seniors A. Linē, Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne un Toronto Austrumu draudzes pr-ks E. Ziplāns ar dzīvesbiedri. Foto: JAK

TORONTO ZIŅAS

(Card)

● Latviešu nama privātakcionāru grupas Vienība pilnsapulcē 13. martā bija ieradušies tikai 17 akciju īpašnieki, kas valdē ievēlēja E. Skujiņu (priekšsēdis), A. Freimani (pr-ža vietn.), A. Steinbachu (sekretārs), Dz. Vorpu un R. Ģimi. Par kandidātiem A/S Latviešu nams valdes vēlēšanām izraudzīja E. Skujiņu (pilnvarnieks), A. Steinbachu un Dz. Vorpu.

● I. Jankovska nekustamu īpašumu uzņēmums 1. martā pārgājis jaunās modernās telpās — 87 Roncesvalles Ave., tālr. LE 6-0143. Reizē ar uzņēmuma paplašināšanos pieņemti arī jauni darbinieki.

VINIPEGA

● Manitobas DV nodaļas mednieku un makšķernieku sekcijas rīkotajā 19. februāra ballē Vinipegā ieradās vairāk par 100 apmeklētāju, dodot pāri par 160 dol. atlikuma. Laimestus loterijai bija ziedojuši tautieši V. Stenders, J. Burka, A. Vācietis, V. Balgals un daži kanadiešu uzņēmumi. Sekcijas vadītājs A. Kēleris uzņemts par goda biedru poļu mednieku un makšķernieku klubā Eagles Club. J. J.

HAMILTONA

● Vietējās latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komiteja 2. aprīlī, plkst. 7 vakarā draudzes baznīcā (18 Victoria Ave., South) rīko komponista Valdemāra Ozoliņa garīgo jaundarbu koncertu, kuŗā ērģeļu solo un pavadījumus veiks pats autors, bet dziedās soprāns Emma Reinvalde. Ieeja 1.50 dol., bērniem līdz 12 gadiem brīva. Sarīkojuma atlikums domāts draudzes dāmu komitejas baznīcas darbam.

Jelgavas skautu vienības dibinātāju Edm. Ozolu skautu un gaidu gadasvētkos Niagarā pie cienasta galda apkalpo „Indijas gaida" Dagnija Elzāne (skat. rakstu LA iepriekšējā numurā). Foto: J. Ligers

Atzinība tēvzemes brīvības aizstāvjiem

LATVIEŠU KARA INVALIDU APVIENĪBA KANADĀ GATAVOJAS KAROGA SVĒTKIEM

Latviešu tautas dziesmas daudzmu, interešu un arī tīri praktiskupiemin karavīru, cīnītāju, karaku apsvērumu rezultātā bij. cīnīpulku, karavīru nepārnākšanu, tāji-invalidi izveidoja savu orbet maz — pārnācēju, kaujā ievainoto, locekļus vai veselību zaudējušo. Tas, varbūt, pirmatnējo karu un kara tehnikas sekas — cīnītājam toreiz bija tikai divas iespējas: no cīņu lauka izņākt ar savu vairogu vai saļimt zemē tā. Arī vēlākajā laika posmā karā ievainotais palika atstāts it kā nomaļus, aizmirstībai pamests, jo nebija, laikam, pietiekami veikls, atjautīgs vai laimīgs, lai no kara atgrieztos vesels vai paliktu kritušo vidū. Vecākajiem latviešiem labi atmiņā vēl būs vecie kara invalīdi: koka puļķa kājas, tukšās uzvalku piedurknes, melnās aceneș un dzeltenās roku saites ar trim melnajiem punktiem, arī tie nedaudzie, kuŗi Rīgas ielās virzījās pa ietvēm uz koka dēlīšiem — bez kājām.

Kritušos un no kara lauka veselībā iznākušos godina kā varoņus, bet locekļus vai veselību zaudējušie dažreiz palikuši it kā pabērna lomā, jo kroplums atbaida, ir skatienam neaistētisks.

Droši vien, tieši šī apstākļa dēļ jau 1917. gadā Rīgā nodibināja vecāko latviešu karavīru organizāciju — Latviešu kara invalidu savienību, kuŗa vēl Latvijas atbrīvošanas cīņās un vēlākajos brīvības gados ar pašaizliedzīgu rosmi pulcināja un apzināja kara invalidus, lai sekmētu viņu speciālo vajadzību atzīšanu un eksistences nodrošinājumu. Pašu invalidu rosmē un pārējo karabiedru atbalstā latviešu jaunatnē ieaudzināja pareizu priekšstatu par cīnītāju, par cīņu varbūtējām sekām. Kara invalids vairs nebija kroplis, nekam nederīgs aklais vai ubags.

Otra pasaules kara sekās latviešu tautai dzimtenē un trimdā atkal piepulcēts liels skaits fiziski cietušo. Un gandrīz jau ar pirmo dienu pēc kara beigšanās šī ievainoto vai veselību zaudējušo cīnītāju daļa sadūrās ar neskaitāmām lielām un mazām ikdienas problēmām. Kopējo problēmu, interešu un arī tīri praktisku apsvērumu rezultātā bij. cīnītāji-invalidi izveidoja savu organizāciju, tā radot turpinājumu latviešu vecākajai karavīru biedrībai. LKIA ASV valde kā ziedonjumu tradiciju turpināšanai sanēma pirmatnējo organizācijas karogu.

Kanadas latviešu kara invalidu saimē tas radīja it kā mazu greizsirdību, kaut svētku gadījumos organizācijas karogu atveda arī uz Toronto. Radās tomēr doma par pirmatnējā karoga atveidojumu arī Kanadas latviešu kara invalidiem. Doma pamazām pārveidojās rosmē un plānotā darbībā, un tagad ir tik tāl, ka invalidu draugi, labvēļi un atbalstītāji 19. martā pēc mākslinieka Langenfelda meta darinātu karogu pasniegs konsulam V. Tomsonam nodošanai Latviešu kara invalidu apvienībai Kanadā.

Tā 19. martā — zīmīgā saskaņā ar Kurzemes un Ostrovas kauju jām — būs liela svētku diena latviešu invalidu un karavīru saimei vispār. Invalidi, par spīti saviem fiziskajiem defektiem un neredzamajiem veselības zaudējumiem, šodienas sabiedrībā vairs nav un negrib būt tikai ārtavu un līdzjūtības saņēmēji. Invalidi ir pilntiesīgi sabiedrības locekļi ar savām vēlmēm un tiesībām savus uzskatus izteikt, ja tas nepieciešams. Labvēļu dāvātais karogs būs mudinājums saslēgties ciešāk ne tikvien invalidiem, bet visiem cīnītājiem viebiedrībā latviešu kara invalidu apvienībai Kanadā.

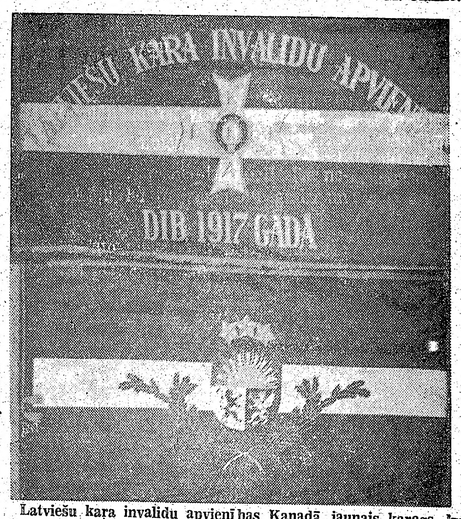

Latviešu kara invalidu apvienības Kanadā jaunais karogs, kuŗu iesvētīs 19. martā.

DV JUBILEJA KLĪVLENDĀ

Piecpadsmit gadu nav ilgs laiks, bet tie tomēr nozīmē trešo daļu no cilvēka darba mūža. Un tik ilgi Klīvlendas Daugavas vanagi jau ziedojušies lielam, svētīgam palīdzības un kultūras darbam.

DV apvienības 15 gadu darbības atceres aktu ievadīja valdes priekšnieks Ernests Daniels, uzrunā uzsverot, ka DV vienmēr būs nomodā par savas tautas un dzimtenes likteni un sniegs atbalstu, kur vien tāds būs nepieciešams. „Ja šodien vanagi nevar nomesties uz mūsu tautas līkteņupes Daugavas klints, lai būtu sardzē par savu tēvu zemi, tad mūsu darbs tomēr iet pāri policijas novilktajām robežām, un mūsu ienaidniekiem no mums ir bailes." Runātājs arī pateicās visiem tautiešiem, kas apvienības darbam dāvājuši uzticību.

Svētku runu teica DV ASV zemes valdes loceklis J. Lācis, aizrādot uz DV organizācijas lielajiem un svētīgajiem mērķiem: saglabāt savas tautas paražas, tradicijas, valodu un tikumus. Pēc runas viņš nodeva apvienības priekšniekam ALAs valdes piešķirto goda rakstu par rosību sabiedriskajā laukā, bet vispirms par sekmīgu darbību piespraudā DV organizācijas zelta nozīmi apvienības priekšniekam E. Danielam. Tad sekoja birums DV ASV valdes goda rakstu, kuŗus saņēma M. Daniele, H. Kalniņa, V. Zemesarāja, R. Aboliņš, K. Čačeris, B. Egle un J. Lujāns. Klīvlendas DV apvienība savukārt goda rakstus pasniedza Latviešu biedrības korim, kas kuplināja dziesmām DV sarīkojumus. Sveicienus bija sūtījuši ALAs valdes priekšsēdis P. Leiņš, DV ASV priekšnieks V. Hazners, ASV vanadžu priekšniece V. Freija, vairākas DV apvienības, organizācijas un draudzes.

Detroitas DV ansamblis Lilijas Glieškes vadībā sniedza fantastisku uzvedumu „Ikvakarus dziedāt gāju". Skaistais un sirsnīgais latviskais uzvedums valdzināja kuplo skatītāju saimi. Beidzoties izrādei, aplausi nerimās, un priekškaram vajadzēja pacelties vēl un vēl. Skaistas un uzvedumam piemērotas bija mākslinieka Sniedzes gatavotās dekorācijas.

Jubilejas svinībās ietilpa arī Teodora Grīnberga (Toronto) gleznu izstāde. Izteiksmīgie darbi, kuŗu bija pāri par 50, saistīja apmeklētāju acis un sirdis. Gaišie un neuzbāzīgie toņi liecināja par meistara dziļo intelīģenci. Izstādi apmeklēja ap 400 personu, iegādājoties 15 darbu.

J. E.

Toronto latviešu biedrības šī gada valde, revizij
sās — kasieris J. Sveķis, priekšnieka vietniece M
jas priekšniece E. Āpše, sekretārs R. Strazds un b
Kampe, revīzijas komisijas loceklis E. Tiltiņš, L.
liņš, L. Gulbe, mantzine V. Ruble, I. Sietniece,
Slaucītājs. Uzņēmumā trūkst priekšnieka vietnie

No ķengura

AUSTRĀLIJAS LATVIEŠU D

Kalpaka apvienības priekšnieks ju skaitu šai gad
plkv. A. Krīpens 5. martā ierad lām vēl nav saņe
dās Sidnejas latviešu biedrības Protams, mēs
Stratfildas sestdienas skolā, lai katru, kas apmel
pastāstītu par plkv. Kalpaku un lu, bet visumā ai
Latvijas brīvības cīņām. Pēc tam priecinoša nav
trim skolēniem, kas vislabāk va- Austrālijā varētu
rējuši atkārtot pulkveža stāstīto, „tīrasiņu" latviešu
viņš uzdāvināja savu grāmatu ka ap 20 proc. no
par Kalpaka bataljona cīņām. ir bērni skolas g
Skaists žests! latviešu skolās v
4.000 bērnu, nevi
★ kai 16 proc. no v
DV Melburnas nodaļas lauku cuma bērniem.
īpašums, apm. 35 jūdzes no Mel- paliek un ko d
burnas, dabūjis nosaukumu Va- proc. latviešu bēr
nagi. Tā kristībās piedalījās ap Cik daudzi no
200 tautiešu. Šai īpašumā pare- latviešiem, cik p
dzēts ierīkot veco jaužu mītni, un cik par aust
kuŗa būs otra latviešu veco jau- logam tas varēt
žu mītne Austrālijā. Viena jau pētījums.
vairākus gadus darbojas Elizabetē, Adelaides tuvumā.
★ Lielākā skola,
Februāri un martu varētu darbojās Austrā
saukt par teātŗa mēnešiem lat- ju pulcināja ap
viešu centros Melburnā un Sid- mazākajā bija 7
nejā. Melburnieši noskatījušies kajiem latviešu
Kārļa Vitlingera traģikomēdiju centriem Melbur
„Piena ceļš", Gustava Grauda re- ja 195 bērni, Si
žijā ar Gunāra Jurjāna dekorā- 187 un Adelaid
cijām. Teātŗa kritiķe Māra Kal- bērnu.
niete saka, ka šis uzvedums esot
nopietns teātŗa mākslas sniegums. Latviešu nacio
Sidnejieši noskatījās T. Viljem- Lielbritanijā iz
sa „Trauslā stikla roze" K. Gul- vadītājs A. Grig
berga režijā ar U. Āboliņa deko- ņojumu par LNP
rācijām. Kritika par šo izrādi res darbību 1965
vēl gan savu vārdu nav teikusi, ņojuma izriet, k
bet gribas cerēt, ka nekas pā- jusās 12 skolas
rāk slikts nebūs sakāms. Nāko- lēniem un 58 sk
šā izrāde Sidnejā paredzēta 19. nav pie rokas da
martā: sidnejieša Spodŗa Klau- jo latviešu skait
verta dziesmuspēle „Umurku- arī iespējams a
murs," K. Āboliņa režijā ar cents no latviešu
Valtera Dzelzkalēja dekorācijām. meklē latviešu s
Šī dziesmuspēle sarakstīta pēdē- skolēnu skaits
jā gadā un skatuves gaismā pa- mats domāt, ka,
rādīsies pirmo reizi. tos, tas arī neb
dīgs. Būšu pateic
Bez tam Sidnejas latviešu teā- ir vajadzīgie dat
tris sarīkojis pirmo bērnu pēc- tu varētu aprēķ
pusdienu šai gadā. Tādas pare-
dzētas vēl trīs. A. Z. „Austrāli- Interesanti
jas Latvieti" gan stingri norādī- šis procents ir
jis uz vairākiem pamanītiem Ceru, ka šo zem
trūkumiem šai bērnu „pirmizrā- tības nozaru vad
dē," bet atzinis arī, ka „bija tus arī par savā
daudz, par ko i mazie, i lielie
priecājās un līdz dzīvoja." Pal-
dies jāsaka teātrim par labo gri-
bu un jācer, ka nākošie uzvedu-
mi būs tādi, ka kritiķiem nebūs
daudz iebilstama.

★

Mūzikas kritiķis K. „Austrālijas Latvietī" raksta, ka skaņuplašu apgāds Latvian Music ieskaņojis un laidīs klajā Austrālijā uzņemtus skaņu ierakstus. Platē vīru koŗa Kokla (Melburnā) dziesmas dir. E. Maršaua un E. Smalkā vadībā un solistu A. Raiskumas (soprāns) un E. Maršaua (tenors) iedziedātas dziesmas. Kritiķis saka, ka „vīru koŗa iedziedājums visumā apmierina, bet piebilst, ka vienā dziesmā koris detonējot par pustoni. Par solistu dziedājumiem viņš izsakās samērā atzinīgi. Pabeidzot kritiķu, K. raksta: „Visumā skaņuplates ieskaņojumi mūsu iespēju robežās šķiet mākslinieciski korekti, un plates būs patīkams papildinājums mūsu plašu bibliotēkā."

★

Austrālijas skolās mācības gads sākas februāra sākumā. Februārī durvis ver arī latviešu sestdienas skolas. 1966. gadā Austrālijā darbojas 14 skolu ar apmēram tikpat daudz skolēniem kā pag. gadā (640) un arī to pašu skolotāju skaitu (80). Šie skaitļi gan drusku noapaļoti, jo ziņas par skolēnu un skolotā-

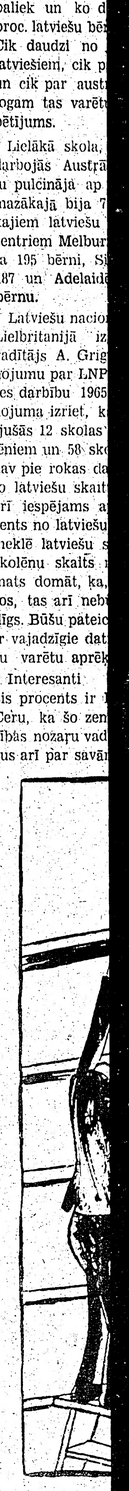

Pēc dažādām
jas joprojām na
Piezīmējums
tik tukšām galvā

vības aizstāvjiem

APVIENĪBA KANADĀ
ĢA SVĒTKIEM

interesu un arī tīri praktis-
psvērumu rezultātā bij. cīnī-
invalīdi izveidoja savu or-
izāciju, tā radot turpinājumu
iešu vecākajai karavīru bied-
i. LKIA ASV valde kā ziedo-
u tradiciju turpināšanai sa-
a pirmatnējo organizācijas
ogu.

anadas latviešu kara invali-
aimē tas radīja it kā mazu
zsirdību, kaut svētku gadī-
os organizācijas karogu at-
arī uz Toronto. Radās to-
doma par pirmatnējā karo-
atveidojumu arī Kanadas lat
šu kara invalidiem. Doma pa-
zām pārveidojās rosmē un
otā darbībā, un tagad ir tik
ka invalīdu draugi, labvēļi
atbalstītāji 19. martā pēc māk-
ieka Langenfelda meta dari-
karogu pasniegs konsulam
omsonam nodošanai Latvie-
kara invalīdu apvienībai Ka-
ā.

19. martā — zīmīgā saska-
ar Kurzemes un Ostrovas kau-
— būs liela svētku diena
ešu invalīdu un karavīru sai-
vispār. Invalīdi, par spīti sa-
fiziskajiem defektiem un
dzamajiem veselības zaudē-
iem, šodienas sabiedrībā
nav un negrib būt tikai ār-
un līdzjūtības saņēmēji. In-
li ir pilntiesīgi sabiedrības lo-
ar savām vēlmēm un tiesī-
savus uzskatus izteikt, ja
nepieciešams. Labvēļu dāvā-
karogs būs mudinājums sa-
ties ciešāk ne tikvien invali-
, bet visiem cīnītājiem vie-
opējai cīņai.

rogu iesvētīs bīskaps A. Lū-
sistējot māc. R. Ekšteinam.
gu invalīdu saimei pasniegs
jas konsuls Montreālā V.
sons. Koncertā dziedās vīru
Viesturs un A. Vītols, bet
mēs V. Pukats. Sarīkojums
ies ar saviesīgu vakaru, ku-
ī cīnītāji varēs atmiņā at-
veco kauju dienas un iz-
oku arī dejas laukumā. In-
i cer lielajā dienā savā vidū
ēt arī daudz viesu.

M. Olainietis

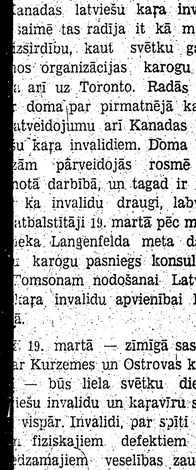

anadā jaunais karogs, ku-
rtā.

VLENDĀ

. Tad sekoja birums DV
valdes goda rakstu, kuŗus
a M. Daniele, H. Kalniņa,
mesarāja, R. Āboliņš, K.
s, B. Egle un J. Lujāns.
ādas DV apvienība savu-
oda rakstus pasniedza Lat-
iedrības korim, kas kup-
dziesmām DV sarīkoju-
Sveicienus bija sūtījuši
valdes priekšsēdis P. Le
V ASV priekšnieks V. Haz-
SV vanadžu priekšniece
ija, vairākas DV apvienī-
ganizācijas un draudzes.
oitas DV ansamblis Lilijas
s vadībā sniedza fantastis-
vedumu „Ikvakarus dzie-
u". Skaistais un sirsnīgais
ais uzvedums valdzināja
skatītāju saimi. Beidzoties
. aplausi nerimās, un
aram vajadzēja pacelties
vēl. Skaistas un uzvedu-
piemērotas bija mākslinie-
ādzes gatavotās dekorāci-

lejas svinībās ietilpa arī
a Grīnberga (Toronto)
izstāde. Izteiksmīgie dar-
u bija pāri par 50, saistī-
ieklētāju acis un sirdis.
un neuzbāzīgie toņi liecī-
par meistara dziļo intelī-
Izstādi apmeklēja ap 400
u, iegādājoties 15 darbu.

J. E.

Toronto latviešu biedrības šī gada valde, revizijas komisija un dāmu komiteja: 1. rindā no kreisās — kasieris J. Sveķis, priekšnieka vietniece M. Matīsa, priekšnieks A. Gribusts, dāmu komitejas priekšniece E. Āpše, sekretārs R. Strazds un biedrzinis A. Lazdiņš; 2. rindā — I. Dzērvīte, M. Kampe, revizijas komisijas loceklis E. Tiltiņš, L. Cernonoka, revizijas komisijas loceklis K. Pūliņš, L. Gulbe, mantzine V. Ruble, I. Sietniece, D. Untika un revizijas komisijas priekšsēdis E. Slaucītājs. Uzņēmumā trūkst priekšnieka vietnieks Z. Miezītis un D. Lejniece.

Foto: JAK

No ķengura perspektīvas

AUSTRĀLIJAS LATVIEŠU DZĪVES AKTUĀLITĀTES

Kalpaka apvienības priekšnieks plkv. A. Krīpēns 5. martā ierādās Sidnejas latviešu biedrības Stratfildas sestdienas skolā, lai pastāstītu par plkv. Kalpaku un Latvijas brīvības cīņām. Pēc tam trim skolēniem, kas vislabāk varējuši atkārtot pulkveža stāstīto, viņš uzdāvināja savu grāmatu par Kalpaka bataljona cīņām. Skaists žests!

☆

DV Melburnas nodaļas lauku īpašums, apm. 35 jūdzes no Melburnas, dabūjis nosaukumu Vanagi. Tā kristībās piedalījās ap 200 tautiešu. Šai īpašumā paredzēts ierīkot veco ļaužu mītni, kuŗa būs otrā latviešu veco ļaužu mītne Austrālijā. Viena jau vairākus gadus darbojas Elizabetē, Adelaides tuvumā.

☆

Februāri un martu varētu saukt par teātŗa mēnešiem latviešu centros Melburnā un Sidnejā. Melburnieši noskatījušies Kārļa Vitlingera traģikomēdiju „Piena ceļš", Gustava Grauda režijā ar Gunāra Jurjāna dekorācijām. Teātŗa kritiķe Māra Kalniete saka, ka šis uzvedums esot nopietns teātŗa mākslas sniegums.

Sidnejieši noskatījās T. Viljemsa „Trauslā stikla roze" K. Gulberga režijā ar U. Aboliņa dekorācijām. Kritika par šo izrādi vēl gan savu vārdu nav teikusi, bet gribas cerēt, ka nekas pārāk slikts nebūs sakāms. Nākošā izrāde Sidnejā paredzēta 19. martā: sidnejieša Spodŗa Klauverta dziesmuspēle „Ūmurkumurs," K. Aboltiņa režijā ar Valtera Dzelzkalēja dekorācijām. Šī dziesmuspēle sarakstīta pēdējā gadā un skatuves gaismā parādīsies pirmo reizi.

Bez tam Sidnejas latviešu teātris sarīkojis pirmo bērnu pēcpusdienu šai gadā. Tādas paredzētas vēl trīs. A. Z. „Austrālijas Latvietī" gan stingri norādījis uz vairākiem pamanītiem trūkumiem šai bērnu „pirmizrādē," bet atzinis arī, ka „bija daudz, par ko i mazie, i lielie priecājās un līdz dzīvoja." Paldies jāsaka teātŗim par labo gribu un jācer, ka nākošie uzvedumi būs tādi, ka kritiķiem nebūs daudz iebilstama.

☆

Mūzikas kritiķis K. „Austrālijas Latvietī" raksta, ka skaņuplašu apgāds Latvian Music ieskaņojis un laidīs klajā Austrālijā uzņemtus skaņu ierakstus. Platē vīru koŗa Kokla (Melburnā) dziesmas dir. E. Maršaua un E. Smalkā vadībā un solistu A. Raiskumas (soprāns) un E. Maršaua (tenors) iedziedātas dziesmas. Kritiķis saka, ka „vīru koŗa iedziedājums visumā apmierina, bet piebilst, ka vienā dziesmā koris detonējot par pustoni. Par solistu dziedājumiem viņš izsakās samērā atzinīgi. Pabeidzot kritiķu, K. raksta: „Visumā skaņuplates ieskaņojumi mūsu iespēju robežās šķiet mākslinieciski korrekti, un plates būs patīkams papildinājums mūsu plašu bibliotēkā."

☆

Austrālijas skolās mācības gads sākas februāŗa sākumā. Februārī durvis ver arī latviešu sestdienas skolas. 1966. gadā Austrālijā darbojas 14 skolu ar apmēram tikpat daudz skolēniem kā pag. gadā (640) un arī to pašu skolotāju skaitu (80). Šie skaitļi gan drusku noapaļoti. Jo ziņas par skolēnu un skolotāju skaitu šai gadā no visām skolām vēl nav saņemtas.

☆

Protams, mēs priecājamies par katru, kas apmeklē latviešu skolu, bet visumā aina nemaz tik iepriecinoša nav. Ja rēķina, ka Austrālijā varētu būt ap 20.000 „tīrasiņu" latviešu un ja pieņem, ka ap 20 proc. no šiem latviešiem ir bērni skolas gadu vecumā, tad latviešu skolās vajadzētu būt ap 4.000 bērnu, nevis 640, kas ir tikai 16 proc. no visiem skolas vecuma bērniem. Jautājums — kur paliek un ko dara atlikušie 84 proc. latviešu bērnu un jauniešu? Cik daudzi no viņiem aug par latviešiem, cik par puslatviešiem un cik par austrāliešiem? Sociologam tas varētu būt interesants pētījums.

Lielākā skola, kas pag. gadā darbojās Austrālijā, katru nedēļu pulcināja ap 160 bērnu, bet mazākajā bija 7 bērni. No lielākajiem latviešu apdzīvotajiem centriem Melburnā (2 skolas) bija 195 bērni, Sidnejā (5 skolas) 187 un Adelaidē (1 skola) 160 bērnu.

Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā izglītības nozares vadītājs A. Grigulis piesūtījis ziņojumu par LNPL izglītības nozares darbību 1965. gadā. No šī ziņojuma izriet, ka Anglijā darbojušās 12 skolas ar apm. 240 skolēniem un 58 skolotājiem. Tā kā nav pie rokas datu par pašreizējo latviešu skaitu Anglijā, nav arī iespējams aplēst, kāds procents no latviešu bērniem tur apmeklē latviešu skolas. Bet tā kā skolēnu skaits nav liels, ir pamats domāt, ka, izteikts procentos, tas arī nebūs sevišķi iespaidīgs. Būšu pateicīgs, ja kāds, kam ir vajadzīgie dati, man šo procentu varētu aprēķināt.

Interesanti būtu zināt, kāds šis procents ir Kanadā un ASV. Ceru, ka šo zemju latviešu izglītības nozaru vadītāji publicēs datus arī par savām skolām, un tad

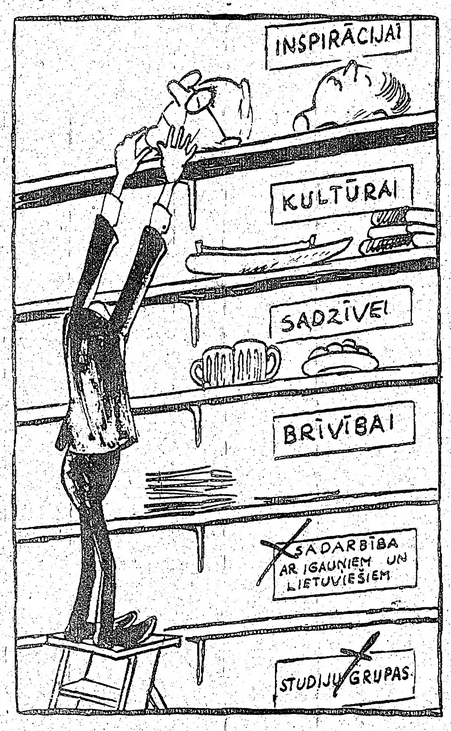

Pēc dažādām konferencēm latviešu kultūras politikas vadlīnijas joprojām neskaidras.

Piedziedājums no operas Rigoletto: Ko gan lai mēs darām ar Ed. Keiša karikatūra LA

Tradicionālajā Korporāciju kopas Sidnejā rīkotajā plkv. O. Kalpaka piemiņas aktā 6. martā bija pulcējušies turpat 150 apmeklētāju. Ar prieku jākonstatē, ka ar katru gadu akta dalībnieku vidū bez buršu saimes redz arvien vairāk apmeklētāju arī no citiem sabiedrības slāņiem. Nākotnē šim sarīkojumam būtu jāizvēršas vēl daudz plašākam, jo plkv. Kalpaks un citi mūsu brīvības cīņu varoņi pieder visai tautai, un, kā Kalpaka apvienības priekšnieks plkv. A. Krīpēns uzrunā uzsvēra, tikai tā tauta ir cienīga pastāvēt un uzskatīt sevi par īstu tautu, kas prot cienīt un godāt savus varoņus.

Svinīgs bija brīdis, kad Korporāciju kopas prezidijs, asistējot visu korporāciju pārstāvjiem, Latviešu nama zālē ienesa Latvijas karogu un palika pie tā goda sardzē visu akta laiku.

Svētbrīdi vadīja Vienības draudzes māc. P. Laiviņš, uzsverot Kalpaka nozīmi arī mūsu dienās. Svētrunu teica un lūgšanu skaitīja Sidnejas ev.-lut. draudzes māc. J. Kraulis, nolasot arī pag. gadā mūžībā aizgājušo 7 kalpakiešu vārdus, ieskaitot atbrīvošanas cīņu vadoni ģen. J. Balodi.

Pēc plkv. A. Krīpēna uzrunas un Latvijas himnas nodziedāšanas, svētku runu teica agr. B. Plaude, sīkāk pakavējoties pie pojēdu latviešu skaitu Anglijā, nav litiskās situācijas, kāda bija Latvijā laikā no 1917.—1920. gadam, un uzsverot Kalpaka bataljona un tajā ietilpstošās Studentu rotas nozīmi. Aktu beidza Sidnejas vīru koris, J. Puisēna vadībā nodziedot 3 dziesmas.

Katoļu dievkalpojumā Flemingtonas baznīcā prāv. S. Gaidelis runāja par plkv. Kalpaku, varonību un upuriem. Nobeigumā notika speciāls aizlūgums par Latvijas brīvības cīņās un otrā pasaules karā kritušajiem brīvības cīnītājiem.

Ed. Šm.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

NJUJORKA

Paredzams, ka Ņujorkā šai pavasarī notiks bērnu svētki. Pirms apmēram 5 gadiem tādus bija rīkojis Ņujorkas draudzes Bronksas rajons kādā no Hantera kolledžas dārziem, bet šogad rīkošanu uzņēmusies Salas novada draudzes skolu vecāku padome. Katru gadu bērnu svētkus gan rīko Priedaine, Ņudžersijā, bet vienmēr laikā, kad Ņujorkā notiek svētdienas skolu izlaidumi.

Ņujorkas kokļu ansamblis 27. martā iepazīstinās jaunatni ar kokļu spēli. Jonkeros pēc dievkalpojuma T. Dukāts referēs par koklēšanu, bet ansamblis pēc tam demonstrēs koklēšanas mākuku. Pēc pēcpusdienas dievkalpojuma Fārmindeilē notiek līdzīgs sarīkojums. Abos sarīkojumos aicināti arī pieaugušie. Ieeja pret ziedojumiem, bērniem brīva.

I.

DETROITA

20. martā dievkalpojums. Latviešu skola un Bērnu dārzs. Plkst. 4 pēcpusd. dievkalpojums ar dievgaldu Tolēdo (Ohio) St. Paul luterāņu baznīcā, Courthouse Square. Māc. V. Līventāls.

27. martā dievkalpojums sakarā ar draudzes mācītāja jubileju. Dievkalpojumā piedalās bīskaps A. Lūsis, māc. J. Sīpols un māc. V. Līventāls. Mākslinieciski priekšnesumi. Latviešu skola un bērnu dārzs.

3. aprīlī, Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Soliste Nellija Ramba. Plkst. 3.30 — dievkalpojums ar dievgaldu Ann Arborā. Latviešu skola un Bērnu dārzs.

Plkv. Kalpaka nāvesdienas atceri Detroitas latviešu saime atzīmēja ar Sv. Pāvila draudzes māc V. Līventāla vadītu dievkalpojumu 6. martā Sv. Trīsvienības baznīcā. Dievkalpojuma laikā sardzē pie Latvijas karoga stāvēja Korporāciju kopas locekļi, bet ar dziesmām kuplināja Lilija un Laimdota Gleške. Pēc dievkalpojumu Korporāciju kopas, Latviešu apvienības un DV pārstāvji ar ziediem sveica savu vienīgo kalpakieti vīru Feliksu Lūkinu; ziedus viņas dzīvesvietā pasniedza arī mīlušā kalpakieša Kārļa Kraujas atraitnei.

P. Z.

ROČESTRA

DV apvienības 27. februāŗa biedru sapulci vadīja I. Timrots, protokolēja F. Kalniņš. Papildus biedriem piesūtītajam darbības pārskatam valdes ziņojumu sniedza pr-ks K. Serdāns un kasieris J. Reicis. Revīzijas komisijas pr-dis I. Timrots ziņoja, ka kase un dokumenti atrasti labā kārtībā un valde saimniekojusi ar atlikumu. Latviešu grupas pārstāvja A. Niedola ziņojums liecināja, ka darbība bijusi sekmīga, sevišķi ārējās informācijas laukā. Budžetu pieņēma 1066 dol. apmērā. Par apvienības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo K. Serdānu, valdē — A. Izaku, A. Niedolu, O. Vidasu, F. Kalniņu un I. Timrotu; revizijas komisijā — R. Aizstrautu, J. Reici un A. Vidasu.

Vanadžu kopa savā 2. marta sanāksmē ievēlēja kopas valdi līdzšinējā sastāvā: pr-ce N. Krēsliņa, viņas vietn. A. Izaka, sekretāre I. Niedola un kasiere M. Zvirbule.

Aiza

MILVOKI

Vanadžu kopas gada sapulci 27. februārī vadīja M. Valtere, protokolēja Kr. Šmite. No prces Z. Vilciņas sniegtā pārskata izrietēja, ka kopa pērn darbojusies nemazinātā spraigumā: no 54 vanadzēm vairāk vai mazāk aktīvi darbā piedalījušās 26. Notikuši 5 kopas sarīkojumi, apmeklētas 7 slimās vanadzes, 8 vanadzes sveiktas ar ziedīem un veltēm nozīmīgās jubilejās un ģimenes notikumos. Pie kopas pastāvīgā dir. V. Aparjoda vadībā vanadžu sekstets, kas pēdējā gadā attīstījis rosīgu darbību, 4 reizes uz stājoties pašu un citos sarīkojumos. Apvienības jaunatnes un bērnu tautas deju trupas 60 dalībnieku sastāvā pašaiziedzīgi vada vanadze L. Pētersone. Par kopas priekšnieci ievēlēja līdzšinējo Z. Vilciņu, bet valdē Kr. Šmiti, L. Peniķi, M. Valteri, A. Madigāni, Z. Krūmiņu, A. Jaunkalnieti, V. Tabaku un R. Burģeli.

ep.

DEMOINA

Pianista Valža Treimaņa 25 gadu mūzikālās darbības atceres koncerts Demoinā 6. martā bija pulcinājis ap 75 klausītājus. Ievērojot latviešu skaitu Demoinā, varēja cerēt uz vairāk latviešu skaņdarbu cienītājiem. Par koncerta sniegumu un suminot mākslinieku viņa jubilejā klausītāji pateicās ar ziediem un aplausiem. Koncerts notika dienā, kad pirms 47 gadiem kaujas laukā krita Latvijas armijas pirmais pavēlnieks plkv. O. Kalpaks. Atceroties un godinot viņu, pirms koncerta īsu uzrunu teica DV apvienības pr-ks Kārlis Andreika. Pēc koncerta tautiešī parakstīja iesniegumu ASV likumdevējiem pret konsulāro nolīgumu ar Pad. savienību.

J. K.

GRAND RAPIDI

Vienības draudzes gada sapulci 27. februārī ievadīja ar lūgšanas vārdiem māc. J. Lazda, vadīja draudzes pr-ks A. Rutmanis, protokolēja E. Avots, piedalījās 45 draudzes locekļi, kas jau iepriekš bija saņēmuši darbības pārskatus, kādēļ pie tiem nevajadzēja ilgi kavēties. Šī gada budžetu pieņēma 8418 dol. apmērā. Pārvēlēja vienu trešo daļu no padomes locekļiem, un padome tūlīt pēc sapulces konstruējās šādi: draudzes pr-ks P. Golts, viņa palīgs E. Avots, sekretārs J. Brūns, tā palīgs K. Kūlmanis, kasieris G. Liepiņš, tā palīgs Frī Cinters, finanču sekretārs H. Ritums, padomes loc. J. Geriņš, dāmu komitejas sakarniece I. Daunere; būvkomisijā — P. Ritums, A. Redlichs, J. Geriņš un A. Rupmejs; revizijas komisijā — V. Poga, Ed. Birznieks un A. Lapsiņš, bet dāmu komitejā — pr-ce J. Rumberga, palīdze M. Bārdiņa, sekretāre L. Gaide, sekretāres palīdze A. Rituma, kasiere Z. Golta, palīdze Z. Vēliņa, mantzine O. Zeltiņa, altāŗa ziedu pārzines O. Kārkliņa un M. Kuške.

Grand Rapidu latviešu biedrības ievēlētās amatpersonas pienākumus sadalījušas šādi: valdes pr-dis A. Meiers (ievēlēts sapulcē), viņa vietnieks J. Andersons, sekretārs J. Brūns, kasieris V. Valts, palīgs A. Grīnbergs, biedrzinis Ed. Bērziņš, sabiedriskā kultūrālās nozares vadītājs K. Tālbergs, sarīkojumu daļas vadītājs P. Puriņš, palīgi P. Kalniņš un J. Plāte, nama pārzinis P. Ritums, palīgs A. Krūmiņš.

Kaspars Zeltkalns beidzis studijas Northern Michigan universitātē un ieguvis BA gradu (Liberal Arts). Viņš ir korporācijas Latvia loceklis

KALAMAZŪ

Kalamazū latviešu ev.-lut. draudzes padomes sēdē 27. februārī no sniegtajiem pag. gada darbības pārskatiem bija redzams, ka reizē ar baznīcas pirkšanu audzis arī materiālais apgrozījums. Draudzes locekļi pērn dažādos iestādījumos iemaksājuši pāri par 40.000 dol. (Skat. arī LA Nr. 18). Pārvaldei revizijas komisijas vārdā pr-dis A. Grāmatiņš izteica pateicību. Jauno 1966. gada budžetu padome apstiprināja 9543 dol. apmērā, atstājot draudzes nodevu līdzšinējo: vīriešiem 25 dol., sievietēm 22 dol. un studentiem 11 dol. Padomes sēdi vadīja J. Salna, protokolēja A. Kalniete.

Vienai no vecākajām Kalamazū latviešu draudzes locekļēm — Lizei Osei 23. februārī piepildījās 90 gadu. Jubilejā viņu sveica māc. A. Piebalgs, draudzes pr-ks J. Salna un dāmu komitejas pārstāve. Bija ieradies arī dēls J. Osis ar ģimeni no Columbusas. Par spīti lielajam gadu skaitam, gavilniece jūtas gara moža un spirgta.

V. B.

MIRIS MĀC. J. SVIĶIS

(LZA) — Zviedrijas latviešu mācītājs Jānis Sviķis dievkalpojuma laikā pēkšņi saslima altāŗa priekšā un nogādāts Gēteborgas slimnīcā, kur, neatgūstot samaņu, 7 dienas mocījies agonijā, ārstiem konstatējot asins izplūdumu smadzenēs. Visas pūles glābt 1901. gada 19. janvārī dzimušā mācītāja dzīvību palika veltīgas: 28. februārī viņš mira.

DOMAS PAR VECO ĻAUŽU MĪTNI

Amerikas latviešu apvienības aprūpes biroja ierosmē Ņujorkā 26. martā sanāks bezpeļņas sociālās labdarības organizācijas Celsme dibināšanas sapulce, kurā piedalīsies latviešu centrālo aprūpes organizāciju delegāti un citi interesenti. Pēc statūtu projekta šīs organizācijas uzdevums būs sagādāt latviešu tautības veciem ļaudīm ASV dzīves standartam atbilstošus dzīves apstākļus vecuma dienu pavadīšanai, rūpēties par veco ļaužu vajadzībām, vācot ziedojumus, rīkojot loterijas un sarīkojumus. Organizācija arī rūpējas, lai ASV latviešos padziļinātos apziņa par morāliem un materiālajiem pienākumiem pret savas tautas vecāko paaudzi. Celsme vāks statistikas datus par latviešu ģimeņu sociālo un materiālo stāvokli ASV, bet daudzajos valdes pienākumos būs arī organizācijas labās slavas sargāšana. Vai tautiešu apziņas padziļināšana un datu vākšana nebūs lieku pienākumu uzņemšanās, jo rūpes par vecajiem ļaudīm jau ir pietiekamas organizācijas vadītājiem un darbiniekiem? Labās slavas sargāšana statūtos pavedina uz domām, ka jaunā organizācija varētu iegūt arī citāda veida slavu. Bez tam — slava iegūstama tikai ar krietniem darbiem.

Nekur statūtu projektā tomēr nav teikts, kādā veidā izraudzīs un uzņems mītnes iemītniekus, tāpat — kādas būs viņiem dalības maksas. Ir runa par dalībniecību — organizāciju maksājumiem, bet ne par atsevišķu iemītnieku maksām. Nav arī paredzēts, ka iemītnieku novietošanu kārtotu kāda cita organizācija vai nozare. Izlasot statūtus, rodas iespaids, ka paredzēto veco ļaužu mītni uzturēs ASV latviešu sabiedrība ar saviem ziedojumiem vai maksājumiem un ka mītnē katrs, kas to vēlēsies, varēs dzīvot. Tieši šādā veidā lielākā daļa Ņujorkas latviešī projektu arī sapratuši.

Pārrunājot šī plāna īstenošanu ALAs sēdēs iepriekšējos gados, bija paredzēts, ka par dzīvošanu mītnē dalībnieki maksās, kā iespējamo sumu minot ap 150 dol. mēnesī. Šāds jautājums bija arī piesūtītajās aptaujas lapās pag. gadā. Pēc ALAs aprūpes biroja datiem mītnē dzīvot vēlējusies liela daļa no vecajiem ļaudīm, visvairāk no Ņujorkas apkārtnes.

Avīžnieku aptaujā pie Ņujorkas vecajiem ļaudīm saņemtas dažādas atbildes. Ja prasa, vai grib dzīvot veco ļaužu mītnē, tad diezgan liels procents atbild apstiprinoši. Atbildes mainās, ja piemetina, ka par dzīvošanu mītnē būtu jāmaksā ap 150 dol. Kāda Bruklinas latviete, kuŗai 80 gadu, atbildēja, ka viņa mēnesī uzturam patērējot tikai 30 dolaru, bet par istabiņu mītnē taču nevajadzēšot maksāt 120 dol. Bez tam sociālajā pabalstā viņa saņemot tikai ceturto daļu no vajadzīgiem 150 dol. Kāds namzinis Bronksā, kam tuvojas 80. gads, ir pensionārs, bet iegādājies savu namu Jonkeru dievnama apkārtnē un nedomā dzīvot veco ļaužu mītnē. Citu namzini Manhatenā sastapu, pakojam savas mantas, jo, pēc pensijas izkalpošanas, viņš iegādājies māju Katskilu kalnu rajonā, kurp tagad pārvācas. Kāds atvaļināts virsnieks Manhatenā katrā gadījumā vēlējās dzīvot veco ļaužu mītnē, jo viņam neesot piederīgo un dzīves pēdējās stundās negribot pakrist uz grīdas un tur palikt, bet latviešu mītnē būšot vismaz kāds nestundā klāt. Kāds cits tautietis Bronksā vēlējās dzīvot mītnē, bet, kad dzirdēja, ka par to jāmaksā, noteica, ka par šādu naudu var dzīvot privāti pilsētā, jo veselība vēl laba. Kāds cits neticēja, ka mītni ātrā laikā varētu uzcelt: kamēr izrunāšot, kur to celt un kā dabūt līdzekļus, kamēr mītni uzcelšot, tikmēr jau sen viņš būšot aizgājis pie tēviem. Bet vecie ļaudis, kuŗiem ir piederīgie, par dzīvi mītnē nedomā, jo vēlas būt kopā ar tuviniekiem. Taču vienīnieki, kas jūt tuvojamies dzīves vakaru, meklē kādu vietu, kur būtu kopā ar citiem tautiešiem. Visumā vērojams, ka tautieši nav pretī veco ļaužu mītnes ierīkošanai, bet — nemana arī sevišķas sajūsmas.

—be

Aktiera J. Neimaņa 60 gadu

Aktieris Jānis Neimanis Ņujorkā klusībā nosvinēja savu 60. dzimšanās dienu. Viņš ar dzīvesbiedri Skaidrīti Penci dzīvi veltījis teātrim, gan tēlojot, gan iestudējot lugas. Tādēļ arī visas sarunas risinās ap teātŗa jautājumiem.

Jānis Neimanis dzimis 1906. gada 6. martā, jaunību pavadījis Bauskā. Vidusskolā viens no viņa skolotājiem bija Jānis Kalniņš, kas tagad labāk pazīstams kā rakstnieks Jānis Sarma Austrālijā. Sešus gadus viņš bija labs skolmeistars J. Neimanim un viens no tiem, kas aicināja savu audzēkni attīstīt aktiera talantu. Tā Jānis Neimanis sāka spēlēt teātri jau jaunībā, skolas uzvedumos tēlojot galvenās lomas, braucot meklēt kostīmus un līdzi režisorus. Pēc vidusskolas beigšanas 1925. gada pavasarī viņš apmeklēja Zeltmaša drāmatiskos kursus Rīgā, tos pabeidzot 1927. gadā, darbojās Daugavpils teātrī, kur nosvinēja 10 gadu aktiera jubileju. Kādu laiku J. Neimanis darbojās arī Jelgavas teātrī, bet krievu okupācijas gadā atkal atgriezās Daugavpilī. Otra pasaules kara laikā piedalījies 7 izrādēs Sofienvaldē, kur latviešu leģiona karavīri noskatījušies reģ. K. Veica vadībā iestudēto „No saldenās pudeles". Pēc kara piedalījās dažādās izrādēs bēgļu nometnēs, kamēr no Eslingenas izceļoja uz ASV, kur atkal stājās publikas priekšā izrādēs ASV un Kanadā, līdztekus mācot skolu jaunatnei teātŗa spēlēšanas mākslu.

Gavilnieks savā mūžā tēlojis vairāk nekā 500 dažādu lomu. Viņš atceras, ka krizes laikā trīsdesmito gadu sākumā vienā gadā iestudētas 28 lugas, jo teātrim vajadzējis līdzekļu, un, bieredzes tos dabūt. Rakstnieks Jānis Klīdzējs izteicies, ka J. Neimaņa labākā loma bijusi Indrāņu tēvs, bet pats jubilārs par to nav drošs. Vislabāk viņam patikot strādāt ar režisoru O. Uršteinu, un kaut arī veselība nav bijusi teicama, viņš bieži braucis no Ņujorkas uz Vašingtonu piedalīties mēģinājumos.

Sevišķā atmiņā J. Neimanim palikušas izrādes Leģiona barakā Sofienvaldē 1945. gada janvārī. Aktieri toreiz apmetušies pie maj. V. Haznera komandētā fizilieru bataljona Sofienvaldes mežā. Kādā aukstā ziemas dienā aktieri izvadījuši karavīrus uz cīņām Nakelē, bet paši nokļuvuši krievu ielenkumā. Viņus izpestījis maj. Rēbergs ar saviem artileristiem, kas teātriniekus iesēdinājuši vilcienā: divu nedēļu ilgā braucienā viņi no ielenkuma arī izkļuvuši. Šī vilciena saimniecība vadītājs bijis pašreizējais Ņujorkas DV apvienības valdes loceklis V. Midziņš.

Jubilārs ar sajūsmu atceras arī ceļojošā teātŗa izrādes, jo ceļošana vienmēr bijusi viņa vājība. Skaistie dabas skati Kalifornijā, augstie kalni, lielie koki, plašumi ASV vidienē, varenā Misisipi upe un daudz citu iespaidu un atmiņu Jānim Neimanim palikuši no ceļojumiem.

Ņujorkā Jānis Neimanis daudz strādājis svētdienas skolu jaunatnes audzināšanā. Jaunieši viņš iestudējis deklamācijas un skatuves uzvedumus, dažreiz arī rīkojumos piedalījies arī pats. Ilgus gadus viņš arī vadījis ALAs kultūras biroja teātŗa sekciju, kuŗas loceklis ir vēl tagad. Snieģdzis arī rakstus ALAs biļetenā.

Šķiroties Jānis Neimanis nosaka: „Visu mūžu esmu bijis ar teātri un krāmēšos ar to, kamēr varēšu."

V. I.

Rakstnieces pirmā grāmata

(Pārnesums no 8. lpp.)

kā plūduma veidošanā parādās viena no autores spilgtākām īpašībām, kas darbu mākslinieciskā iespaidu padara gan mazliet problēmatiskāku.

Lai arī autore turas ārējo apstākļu īstenības robežās, bet, vairāk pievēršoties personu psiholoģiskā satura notēlošanai, nereti dažas situācijas palīek neizgaismotas. Tas lasītāju var izsist no attiecīgā noskaņojuma. Brīdi jādomā, kas īstenībā notiek, jo autore to tikai viegli ieskicējusi. Šis apstāklis var kļūt par traucējumu visa kopējā iespaida pārdzīvojumam. Vairāk vai mazāk tas atkārtojas gandrīz visos stāstos, un, kā liekas, autore gluži apzināti lieto šos paņēmienus, kas, protams, kopā ar diezgan bagāti izbārstītām metaforām uzspiež laikmetīgas literatūras zīmogu, un no šī viedokļa varam tos arī akceptēt, jo, piemēram, Betiņas dzīves stāstā (Suņa roze) neskaidri izgaismoto viņas mīlestības sākumu ar Lindriju mēģinām uzskatīt par maznozīmīgu jieņa par to saturu, kas izteikts detaļu stāsta galvenās domas rindiņās (149. lp.). Tas ir tik sinājumā — mīlestības ciņā armaz, ka lasītājs nepaspēj iedzi-

moderno materiālismu. Tāpat stāsta beigās pietiek ar to, ka kāda katastrofa šo mīlestību gan aprok, bet Betiņas 52 gadus ilgo tais sapnis pēdējā apziņas brīdī kaut vizionāri satiekot savu Lindriju, piepildās. Betiņas dzīves ģēja bijusi dzīvot savai mīlestībai, kaut arī tikai illūzijā. Cik šāda doma nopietni ņemama, autore atstāj lasītāja paša izšķiršanai — pieņemt vai noraidīt. Šo paņēmienu traucētājs iespaids var izlīdzināties, ja lasītājs uztver galveno domu un nepiesienas pie neskaidrajām detaļām. Bet, varbūt, izteiksme neko nedzīvojumam. Vairāk vai mazāk ciestu, ja aprautās situācijas būtu papildinātas ar dažiem vilcieniem. Ar to, varbūt, stils būtu ieguvis tikai tīrāku dzidrumu.

Sevišķi tas sakāms par stāstu „Cetrdesmitseptītā jūdze", jo te visa doma izteicas vecāku un bērnu nesaskaņās, kas rada mātes „lielo bēdu" ar atziņu, ka, ja dēls „bez sirds un jūtu", tad dzīvei nav vairs ģēgas, un māte trakā braucienā skrej „galu mekļēt" jūrmalas klinšu un aizu ieroze) neskaidri izgaismoto viņas zogotā ceļā. Konfliktu situācijas nav tēlotas, dots tikai viegls māvaram uzskatīt par maznozīmīgu jieņa par to saturu, kas izteikts detaļu stāsta galvenās domas rindiņās (149. lp.). Tas ir tik sinājumā — mīlestības ciņā armaz, ka lasītājs nepaspēj iedzi-

voties mātes izjūtās, dēļu saskatot kā „mežoni", kas cietsirdīgi atstājis viņas māju un aizgājis pasaulē. Neizjūtot konflikta satura, arī atrisinājums, kas nāk, redzot kādu „mežoni" raudam, neizskan tik gaiši, cik „bēda" bijusi tumša un smaga. Citādi stāstiņš būtu viens no spilgtākajiem aktuālitāšu tēlojumiem.

Arī metaforas ne visas izteic mākslinieciskā dzīvīguma dziļāko jēgu, gadās pat pavisam nesaprotamas („Lūk, melnā limuzīna durvju rokturis skrien savam vāģim pa priekšu."). Bet zinot, ar kādu paškritikas mēru autore pieiet saviem darbiem, droši varam sagaidīt mazo negludumu izzušanu.

Grāmatas ārējais ietērps ar Uļža Aboliņa vāka zīmējumu — no autores vārda un grāmatas titula veidota it kā stilizēta roze — glīts, bet zīmējums varēja būt efektīvāks.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

18. martā — plkst. 7.30 vakarā Latviešu namā Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību vadītāju un vecāku tuvināšanās vakars.

19. martā — pl. 6.30 Latviešu karoga invalīdu apvienības karoga iesvētīšana Latviešu namā.

20. martā — pl. 4 p.p. Latviešu namā Literāri - mūzikāla pēcpusdiena. Jaunsudrabiņa balvas pasniegšana Margaritai Kovaļevskai. Jaunās Gaitas un Preses biedrības sarīkojums.

25. martā — pl. 8 vak. Latviešu namā viesa no Zviedrijas, PEN kluba pr-ka plkv. A. Plensnera referāts. Rīko DV Toronto nodaļa.

26. martā, pl. 7 vak. Centr. Technical School, 275 Lippincott St. Tautas deju un dziesmu vakars, veltīts TLB sestdienas skolai.

31. martā, pl. 8 Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars: „Kas bija un ir Jēzus Kristus?" Māc. R. Ekšteins.

2. aprīlī — pl. 5.30 vak. Sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas gaidu vienības sarīkojums „Lieldienas brauc."

2. aprīlī — 7.30 vak. Latviešu namā Staburaga pulc. balle „Pēdas dubļos"; spēlēs „Illusion" deju orģestris.

3. aprīlī — pl. 5 p.p. Ainas Zemdegas audzēkņu vakars — demonstrējumi un priekšnešumi Sv. Andreja baznīcas zālē.

3. aprīlī — 19. Tērvetes skautu vienības gadasvētki Latviešu namā.

16. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja latv. ev.-lut. draudzes koŗa 14. gadskārtējais koncerts Sv. Andreja basnīcā.

16. aprīlī — pl. 7.30 vak. DV futbolistu balle Latviešu namā, 491 College Street.

23. aprīlī — plkst. 7.30 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē TLTA ģimnazijas atklāts audzēkņu vakars ar Hamiltonas latviešu ģimnazijas teātŗa viesizrādi.

23. aprīlī — pl. 8 vak. Parkdale Collegiate vīru ansambļa „Kalvis" gadskārtējais koncerts.

28. aprīlī, pl. 8 Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars: „Milestība, naids, bailes, dusmas un citas emocijas." Māc. R. Ekšteins.

30. aprīlī — gadskārtējais vīru koŗa Viesturs koncerts ar balli Latviešu namā.

1. maijā — pl. 3 p. p. Igauņu namā Ģimenes dienas sarīkojums. TLB sestdienas skola.

7. maijā — plkst. 7.30 Klīvlendas latviešu koŗa koncerts Parkdale Collegiate zālē. Diriģents J. Ūdris. Koncertapvienības sarīkojums.

26. maijā, pl. 8, Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars: „Dumpīgā pasaule un Dievs". Māc. R. Ekšteins.

28. maijā — plkst. 7 Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas 10. izlaiduma akts.

4. jūnijā — pl. 10 no rīta Latviešu namā TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.

HAMILTONĀ

26. martā — pl. 7 pulkv. A. Plensnera referāts HLB namā, 16 Queen St. N. Pēc referāta groziņu vakars. DV sarīkojums.

17. aprīlī — Hamiltonas Daugavas vanadžu pavasaŗa sarīkojums Rainbow zālē Ilgas Breikšas vadībā.

NIAGARĀ

16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi
numuri dabūjami
Toronto latviešu
veikalos.

KANADAS BAZNICAS

Lūdzu klausaities latviešu pustundu „Bridis ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.30 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218 A. Lakšmanis, 166 Dorset Rd., Scarborough.

TORONTO

Bisk. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze tel. 92-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

20. martā, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība. Jauniešu grupas (13—16 g. v.) nodarbības sāksies plkst. 10 rītā.

27. martā, plkst. 11 rītā Ciešaņu laika dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX9-8331

Toronto Sv. Andreja baznīcā.

20. martā, pl. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Pl. 12,30 iesvētes mācība.

27. martā, pl. 3 dienā dievkalpojums. Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars ar dāmu komitejas gadskārtējo bazāru. Pl. 1.30 iesvētes mācība.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr. Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

20. martā, plkst. 2 Ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma stunda priekšiesvētes jauniešu grupai.

27. martā, plkst. 2 dievkalpojums draudzes 10 gadu pastāvēšanas atcerei un svētdienas skola. Viesis: Prāvests V. Šēfers. Tūlīt pēc dievkalpojuma, plkst. 3 draudzes vakars Sv. Barnaba baznīcas augšējā zālē.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

20. martā, plkst. 10.30 dievkalpojums bērniem ar svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums pieaugušiem; plkst. 10.15, stunda abām Bībeles klasēm.

LONDONA

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīca 580 Portage Road.

3. aprīlī, pl. 2 p.p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. J. Praulinš.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3498 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

20. martā, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē filmas izrāde un draudzes tējas pēcpusdiena.

Prāv. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave.,Montreal 29, P. Q. Tel. 484-8894.Sv. Pāvila ev. lut. latviešu draudze Montrealā.

20. martā, plkst. 2 pp. ciešaņa laika dievkalpojums.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras latviešu ev. lut. draudze.

20. martā, plkst. 3 p.p. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

„Sauciens no Golgātas"

Dievkalpojumi: katru svētdienu pl. 7 vak., Latviešu namā. Radio raidījumi: katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 285. Station „K" Toronto 12, Ont

ASV BAZNICAS

CIKAGA

Latvijas ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā.

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

20. martā, pl. 11 dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

23. martā, pl. 7 vak. evaņģelizācija baznīcas zālē.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2 - 2248. Māc. V. Līventāls, tālr. WE 3 - 9326.

LOSANDŽELOSA

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 9-8679.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

OKLENDA

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

27. martā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

SACRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

20. martā, plkst. 11 dievkalpojums.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 732.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

LA ATSEVIŠKI EKSEMPLĀRI
DABŪJAMI
O. ANDERSONA
DELIKATESU VEIKALĀ
28. Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND GROCERY"
120 Barton St, E., Hamilton, Ont.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai / pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $ 16,00 par gadu.

Vai jūs varat izrunāt šo jauno vārdu?

Pamēģiniet!

OMSIP

Šis būs vissvarīgākais jaunais vārds, ar ko jūs iepazīsities šinī gadā. Tas ir ONTARIO MEDICAL SERVICES INSURANCE PLAN (Ontario medicīniskās palīdzības apdrošināšanas plāns), kuŗš maksās jūsu ārsta lēses. Jā, jums un jūsu ģimenes locekļiem.

Nav svarīgi cik maz naudas jums ir, cik veselīgs vai cik slims esat, vai arī cik vecs jūs būtu. Pat nav svarīgi, vai esat Kanadas pavalstnieks, jūs varat vēl būt Latvijas pavalstnieks, bet jūsu ārsta lēses tomēr samaksās OMSIP. Ikkatrs, kuŗam nav medicīniskās apdrošināšanas, var iestāties. Prēmiju maksājumu atvieglinājumi vieniniekiem un ģimenēm ar zemiem gada ienākumiem.

ŠEIT IR DAŽAS OMSIP PRIEKŠROCĪBAS

— Ontario medicīniskās palīdzības apdrošināšanas plāns maksā visas ārstu lēses.
— Tas maksā par pakalpojumiem mājās, kabinetā un slimnīcā.
— Šim plānam nav ierobežojumu pakalpojumiem, kamēr medicīniskā palīdzība nepieciešama. Sevišķi tiks norādīts uz katru vajadzību, lai to izmantotu gudri un izdevīgi.
— OMSIP ģimenes ārstam un diplomētam speciālistam maksā par pakalpojumiem pēc noteiktas likmes, ja jūsu ārsts jūs aizsūtījis pie speciālista.
— Dalībnieki var izvēlēties savu ārstu.

Pievienojieties OMSIP pirms 1. maija, lai lēses varētu segt ar 1966. g. 1. jūliju. Pilnīga informācija un iestāšanās veidlapas bez atlīdzības dabūjamas katrā bankā.

OMSIP

ONTARIO MEDICAL SERVICES INSURANCE PLAN

ACADIAN*
PIEDĀVĀ
"SEVEN SEAS" FLEET
Tas kuģo tieši no
Jaunskotijas
Annapolisas ielejas pie jums
kā labākais rums,
lai apmierinātu jūsu garšu.
"SEVEN SEAS" RUM
(White, Light, or Dark)
Jau šodien ierakstiet
ACADIAN rumu
savā iepirkšanās sarakstā
* Pirmais Ontario sarakstā
(izsmalcinātiem dzērējiem)

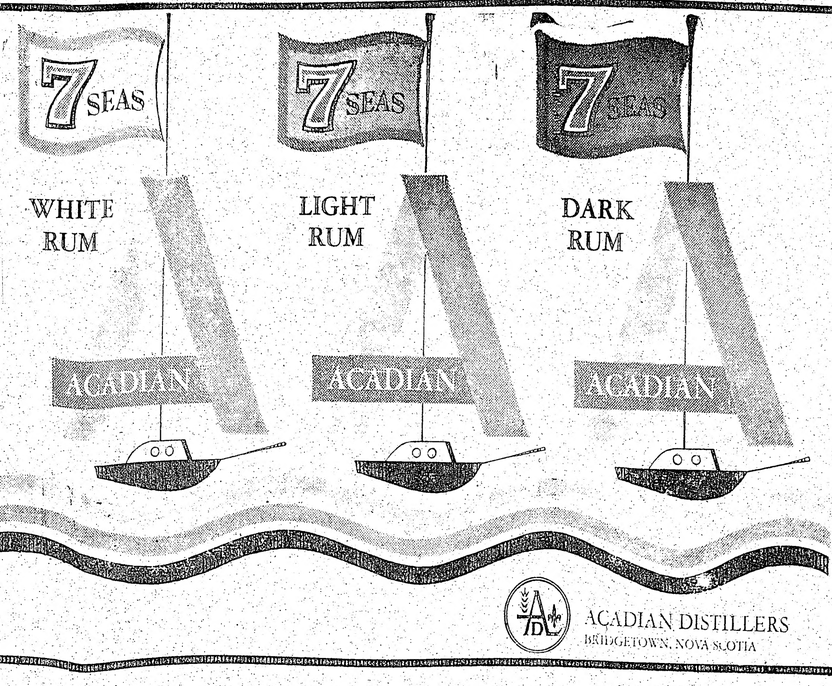

ACADIAN DISTILLERS
BRIDGETOWN, NOVA SCOTIA

Pavasaŗa jaunās
LATVJU GRĀMATA
Lielajai mākslas izdevumu serijai pie
2 jaunas vērtīgas grāmatas:
Longa rom. 3 daļās — DAFNIS UN CHLOJA, K
grafiskas un kokgrebumi .....
P. Klāna nov. — PUSNAKTS VIESI. Geistauta il
jaunā izdevumā .....
R. Blaumaņa RAKSTU 7. sējums .....
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 6. sēj
J. Zeibolta RAKSTU 4. sēj. rom. — CAURIE ZIE
Eglītes un Kleinas sak. KLAVIERU SKAŅDARBI
CĒJIEM, vingrinājumi, tautas dz., etīdes u
skaņdarbi .....
Lielākais tāda rakstura mūzikas izdevums t
tālāk —
LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50
lielākais izdevums par Latviju, kāds jebkad
otrā lielā grāmata par Bēthovenu
Fr. Bārdas dzeju lielizdevums
J. Jaunsudrabiņa pēdējā grāmata
Tuvāku informāciju skatiet mūsu jaunajā cenr
radīsit vēl daudz citu lietu, kuŗu nav nevienā
Pasūtinājumiem apgādā pilna atlaid
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Wave

Vīru koŗa VIESTUR
33 RPM skaņu plate
21 DZIESMA — IEDZIEDĀTAS
1959. — 1965. GADAM.
Dabūjamas DV grāmatnīcā —
491 College St., Toronto 4.
Cena $4.50 + 3% tirdzniecības nod. Ontari

KAKTIN
Veicam visādus transportus ar modernām
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd.

ATKAL DABŪJAMA LP—sk
Latviešu tautas dziesmas un dej
iedziedājis A. Kivlenieks
paša kokles pavadījumā.
Cena $5.— + 3% PST
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto

JAUNĀKĀS GRĀMAT
A. Niedra — Trīs laimes meklētāji, rom. .....
Ed. Vilde — Rūgtā laime, rom. .....
G. Janovskis — Pār Trentu kāpj migla, rom. .....
I. Gubiņa — Gandrīz karaliene, rom. .....
A. Dziļums — Aklā ezera velns, rom. .....
P. Karells — Barbarossa .....
Aspazija — Drāma .....
Aspazija — Lirika .....
Aspazija — Proza .....
ĀBECE — lasāmgrāmata I klasei .....
Latvju dziesmas ar notīm .....
Mazais katechisms .....
Anšl. Eglītis — Pēdējais raidījums, rom. .....
Anšl. Eglītis — Sveiciens Ofijai Ozo .....
Z. Mauriņa — Trimdas traģika .....
I. Grebzde — Māsas, rom. .....
Rembrants — Dzīve un darbi .....
J. Konters — Vīri un sievas, puiši un meitas, pa
miklas un sakāmvārdi .....
Ģen. O. Dankers — Lai vēsture spriež tiesu, atr
A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības .....
A. Bērziņš — Unpunished Crime .....
Dz. Zeberiņa — Cepumi — kā nekad! .....
H. Bells — Biljards pusdesmitos, rom. .....
G. Janovskis — Bez ceļa, impresijas .....
B. Grunde — Saules un sala grāmata, pasakas ar
M. Kovaļevskas illustrācijām .....
T. Krūka — Silaines mežs runā, pasakas ar
A. Robežgruntnieces illustrācijām .....
E. Ķezbere — Koncerts, dzejoļi .....
B. Senkēviča — Zeme un jūs, dzeja .....
J. Kārkliņš — Pūcesspiegelis II d. .....
J. Rainis — Jāzeps un viņa brāļi, angļu v. .....
M. Ausala — Patiesības vīns, dzej. .....
N. Kalniņš — Laipu licēji, rom. .....
Latvijas universitāte .....
S Lazdiņa — Uz mājām, rom. .....
A. Apse — Klosterkalns, stāsti .....
E. Lēmane — Suņa roze, stāsti .....
J. Dikmanis — 60 sporta gadi, atmiņas .....
E. Dunsdoris — Saktu stāsti, vēst. .....
J. Norvilis — Garīgu koŗa dziesmu krājums .....
Elv. Leja — Tuksneša augs, dzejoļi .....
A. Zīlīte — Miklas un pasakas .....
Prof. Dr. P. Jurēvics — Idejas un īstenība, esejas
Latvju raksti I d. .....
Latvju raksti II d. .....
4. Latviešu Dz. Svētku Kanādā — albums .....
A. Priedītis — Ķīniešu lirika .....
V. Hermane — Ēnu robežās, stāsti .....
J. Vanags — Skumju mētelis, dzeja .....
J. Simsons — Vorkutas gūstekņa stāsts .....
Vincs Ramons — Putekļi sarkanā rietā, romāns
K. Ķezbers — Dr. Applebija kalpi, stāsti un novele
Latviešu tautas teikas un pasakas IV sēj. .....
Latviešu tautas teikas un pasakas V sēj. .....
K. Ieviņš — Saules dārzā, rom. .....
dabūjamas DV grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, O

Pavasaŗa jaunās LATVJU GRĀMATAS

Lielajai mākslas izdevumu serijai pievienojas 2 jaunas vērtīgas grāmatas:

Longa rom. 3 daļās — **DAFNIS UN CHLOJA**, Krastiņa grafikas un kokgrebumi $5.25
P. Klāna nov. — **PUSNAKTS VIESI**, Geistauta ill. $6.80

jaunā izdevumā —

R. Blaumaņa **RAKSTU** 7. sējums $3.90
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 6. sējums $7.80
J. Zeibolta **RAKSTU** 4. sēj. rom. — **CAURIE ZIEDI** $3.90
Eglītes un Kleinas sak. **KLAVIERU SKAŅDARBI IESĀCĒJIEM**, vingrinājumi, tautas dz., etīdes un citi skaņdarbi $6.80
lielākais tāda rakstura mūzikas izdevums trimdā.

tālāk —

LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50 YEARS
lielākais izdevums par Latviju, kāds jebkad sagatavots.

otrā lielā grāmata par Bēthovenu
Fr. Bārdas dzeju lielizdevums
J. Jaunsudrabiņa pēdējā grāmata

Tuvāku informāciju skatiet mūsu jaunajā cenrādī. Tanī atradīsit vēl daudz citu lietu, kuŗu nav nevienā grāmatnīcā.

Pasūtinājumiem apgādā pilna atlaide.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa

Vīru koŗa VIESTURS

33 RPM skaņu plate

21 DZIESMA — IEDZIEDĀTAS NO 1959. — 1965. GADAM.

Dabūjamas DV grāmatnīcā —

491 College St., Toronto 4.

Cena $4.50 + 3% tirdzniecības nod. Ontario prov.

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

ATKAL DABŪJAMA LP—skaņu plate
Latviešu tautas dziesmas un dejas
iedziedājis A. Kivlenieks
paša kokles pavadījumā.
Cena $5.— + 3% PST
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Niedra — Trīs laimes meklētāji, rom.	$4.00
Ed. Vilde — Rūgtā laime, rom.	$3.80
G. Janovskis — Pār Trentu kāpj migla, rom.	$4.50
I. Gubiņa — Gandrīz karaliene, rom.	$4.00
A. Dziļums — Aklā ezera velns, rom.	$5.00
P. Karells — Barbarossa	$7.00
Aspazija — Drāma	$8.60
Aspazija — Lirika	$8.60
Aspazija — Proza	$8.60
ĀBECE — lasāmgrāmata I klasei	$3.00
Latvju dziesmas ar notīm	$4.80
Mazais katechisms	$0.50
Anšl. Eglītis — Pēdējais raidījums, rom.	$4.50
Anšl. Eglītis — Sveiciens Ofijai Ozo	$5.00
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
I. Grebzde — Māsas, rom.	$6.00
Rembrants — Dzīve un darbi	$6.80
J. Konters — Vīri un sievas, puiši un meitas, parunas, mīklas un sakāmvārdi	$2.80
Ģen. O. Dankers — Lai vēsture spriež tiesu, atmiņas	$4.50
A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības	$7.50
A. Bērziņš — Unpunished Crime	$5.75
Dz. Zeberiņa — Cepumi — kā nekad!	$5.50
H. Bella — Biljards pusdesmitos, rom.	$4.00
G. Janovskis — Bez ceļa, impresijas	$3.50
B. Grunde — Saules un sala grāmata, pasakas ar M. Kovaļevskas illustrācijām	$3.80
T. Krūka — Silaines mežs runā, pasakas ar A. Robežgruntnieces illustrācijām	$2.80
E. Ķezbere — Koncerts, dzejoļi	$3.60
B. Senkēviča — Zeme un jūs, dzeja	$3.00
J. Kārkliņš — Pūcesspiegelis II d.	$5.00
J. Rainis — Jāzeps un viņa brāļi, angļu v.	$5.50
M. Ausala — Patiesības vīns, dzej.	$3.50
N. Kalniņš — Laipu licēji, rom.	$5.50
Latvijas universitāte	$7.50
S. Lazdiņa — Uz mājām, rom.	$4.50
A. Apse — Klosterkalns, stāsti	$3.60
E. Lēmane — Suņa roze, stāsti	$3.50
J. Dikmanis — 60 sporta gadi, atmiņas	$3.50
E. Dunsdorfs — Saktu stāsti, vēst.	$4.00
J. Norvilis — Garīgu koŗa dziesmu krājums	$1.75
Elv. Leja — Tuksneša augs, dzejoļi	$3.80
A. Zīlīte — Mīklas un pasakas	$3.00
Prof. Dr. P. Jurēvics — Idejas un īstenība, esejas	$6.00
Latvju raksti I d.	$37.50
Latvju raksti II d.	$37.50
4. Latviešu Dz. Svētku Kanadā — albums	$3.00
A. Priedītis — Ķīniešu lirika	$3.20
V. Hermane — Ēnu robežās, stāsti	$3.20
J. Vanags — Skumju mētelis, dzeja	$3.00
J. Simsons — Yorkutas gūstekņa stāsts	$6.50
Vincs Ramons — Putekļi sarkanā rietā, romāns	$4.50
K. Ķezbers — Dr. Applebija kalpi, stāsti un noveles	$4.00
Latviešu tautas teikas un pasakas IV sēj.	$7.80
Latviešu tautas teikas un pasakas V sēj.	$7.80
K. Ieviņš — Saules dārzā, rom.	$5.60

dabūjamas DV grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Caur Sarkano Krustu

cilvēki palīdz cilvēkiem

Skaņu plates

LP — 33 1/3 RPM

Pēteris Lielzuika, tenors — Par katru stundu $4.50
1. Par katru stundu, Mocekļi, Lūgšana, Tu augstais Dievs, Latvju bāru dziesma, Aglona.
2. Visspēcīgais, Visvarenais, Lūgšana, Šūpļa dziesma, Gaisma un Lūgšana no kantātes Tēvijai Ērģeļu pavadījumā.
Vera Leinvēbere, klavieres $5.25
Jāzepa Vītola — Variācijas, T. Ķeniņa — Sonāta.
+ 3% P.S.T.

Dabūjamas DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

470 College St., Toronto.
WA 1-3924.
OPTIKIS LUNSKY

FRANK VASS BA
ADVOKĀTS - NOTARS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimtenī.

PĀRSŪTAM
naudu uz LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14–21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINIŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

Meklē dzīvokli,
divas istabas ar virtuvi, atsevišķu vannas istabu.
Telefons 921—7121

IZIRĒJAMS
mēbelēts otrais stāvs
(divas vai viena istaba un virtuve). Uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt vakaros
762—2167, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403. Toronto.

SŪTIET

pārtikas un tekstīliju dāvanu saiņus saviem piederīgiem un draugiem Latvijā. Jūsu dāvana viņus iepriecinās un stiprinās rītdienai.

MŪSU STANDARTSAIŅI

CENAS US DOLAROS

Nr. 31 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigaretes ..... $ 39.90
Nr. 32 18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti — 41 mārc. $ 22.70
Nr. 33 18,5 kg cukura, manna vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc. $ 24.90
Nr.34 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu ..... — 20 mārc. $ 22.70
Nr. 35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 37.50
Nr. 36 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku .... — 40 mārc. $ 30.75
Nr. 37 4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc. $ 29.75
Nr. 38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 51.50
Nr. 39 4 kg cūku tauku; 4,5 kg **eksporta bekona** — 19 mārc. $ 29.50
Nr. 40 — iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc. $ 52.50
Nr.41 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 27.80
Nr. 42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 45.80
Nr. 43 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 20.90
Nr. 44 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 36.50
Nr. 45 8 kg cūku tauki, 9 kg eksporta bēkona, žāv. šķ. mārc. 49.50

PĀRTIKAS PARAUGSAIŅI

1—3,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes	$17.95
2—2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, brutto 10 kg	13.50
3—2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg	19.75
4—iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	32.00
5—20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura	15.60
6—9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigaretes, 10 kg	13.00
7—42 mārc. (19 kg) smalkā cukura	24.00
8—19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg	22.70
9—20 mārc. (8.5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg	25.00
10—20 mārc. (8,5 kg) žāv. cūkas speķis, bēkons vai sviests 0,5 kg paciņās (pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 10 kg	32.40
11—0,5 kg sviesta, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr. rozīnes, 200 gr šokolāde, 80 cigaretes. 1 kg tauku, brutto 5 kg	22,75
12—iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	38.50
13—2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg	33.45
14—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.00

MŪSU ĀTRIE GAISA PASTA SAIŅI

Apsveikumu un steidzamos gadījumos izmantojiet mūsu ātros gaisa pasta saiņus, ko sūtām ar gaisa pastu bez piemaksas. Norādiet vēlamās krāsas un lielumus. Šiem saiņiem varat pievienot sīkākus priekšmetus, kā zeķes, lakatiņus, pildāmspalvas, smaržas, rotas lietas, bārdas skujamos aparātus, asmeņus u.t.t., svarā līdz 300 gramiem.

Kungiem US $

A-1 1 Šveices cēltērauda rokas pulkstenis ar piemērotu ādas saiti, 1 nailona triko virskreklis, 1 zīda kakla saite, 2 pāri nailona krepa zeķu.
41.— + Licence un porto 7.80 = 48.80

A-3 1 vilnas kaklauts, 1 labas kvalitātes poplīna virskrekls, 1 zīda kakla saite, 1 pāris ādas cimdu ar vilnas oderi, 6 glīti kabatas lakatiņi, 2 pāri nailonkrepa zeķu ar vilnas oderi
29.- + Licence un porto 7.80 = 36.80

A-7 2 nailona virskrekli, 1 kakla saite, 2 p. nailona krepa zeķu, 1 p. ādas cimdu, 6 kabatas lakatiņi
30.- + Licence un porto 7.80 = 37.80

Dāmām US $

A-2 1 Šveices zelta pulkstenis luksa izveidojumā ar glītu kordeļsaiti, 1 skaists zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita ar mežģīnēm, 2 pāri smalku nailona zeķu
43.— + Licence un porto 7.80 = 50.80

A-4 2 m nailona drānas blūzei, 1 pūkains, silts („mohair") vilnas plecu lakats, 1 skaisti musturots zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita, 2 p. nailona zeķu (krepa vai neirstošās)
27.— + Licence un porto 7.80 = 34.80

A-8 12 m nailona drānas, 2 nailona apakškleitas, 2 zīda galvas lakatiņi
48.— + Licence un porto 7.80 = 55.80

Nailona drānas varat sadalīt pēc savas izvēles: piemēram, 3x4 metri kleitām, 2x6 m garām kleitām un 2 m blūzei vai citādi.

20—1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg 31.00
21—iepriekšējais sainis dubultots, ar pavisam 200 cigaretēm, 20 kg 56.00
22—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nescafé," 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskviti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes 21.80
24—SVĒTKU SAINIS — iepriekšējais sainis dubult. 35.90

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Rakstiet: DV Grāmatnīcai — Sainīšu nodaļai,
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Tuvākai inf. zvaniet 921—7121.

CANADA

KANADAS PAVALSTNIECĪBAS APLIECĪBAS DABŪJAMAS MAZĀ FORMĀTĀ

Katrs Kanadas pavalstnieks var iegūt maza formāta Kanadas pavalstniecības apliecību. Šī samazinātā apliecība ar īpašnieka ģīmetni un parakstu ir ērta un lietojama identitātes pierādīšanai. Tā viegli nēsājama kā kabatas grāmatiņā, tā rokas somiņā. Šī parocīgā apliecība maksā divi dolari.

Ja jūs vēlaties sīkāku informāciju par šīm Kanadas pavalstniecības apliecībām, kā arī, kā tās pieprasāmas, apjautājieties jums tuvākā tiesu iestādē, kur Kanadas pavalstniecību piešķir. Tās darbinieki jums labprāt palaipos. Vai arī, ja tas jums ērtāk, rakstāt ar adresi:

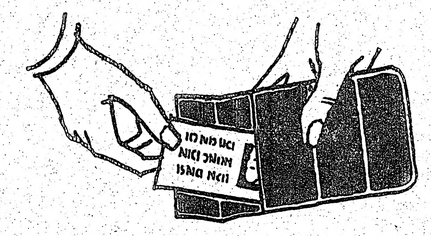

The Registrar of Canadian Citizenship,
Department of Citizenship and Immigration,
Ottawa, Ontario.

Tiesu iestādes, kur piešķir Kanadas pavalstniecību, atrodas: Moncton, N. B., Montreal, P. Q., Ottawa, Toronto, Hamilton, St. Catharines, Kitchener, London un Windzor, Ont., Winnipeg, Man., Edmonton un Calgary, Alta., un Vancouver, B.C.

JEAN MARCHAND,
Pavalstniecības un Imigrācijas ministrs

SPORTS

ZIEMEĻAMERIKAS BALTIEŠU MEISTARSACĪKSTES SLĒPOŠANĀ

Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes kalnu slēpošanā šogad notika Toronto tuvumā, labos sniega apstākļos. Sacīkšu organizāciju bija uzņēmušies lietuvieši. Diemžēl, dalībnieku skaita ziņā sacīkstes nebija izdevušās. Igauņus varēja pārstāvēt tikai viens dalībnieks, jo otrs ievainojuma dēļ nevarēja startēt. Lietuviešiem bija 8 dalībnieki, latviešiem pieci. Labākos panākumus guva latviešu jaunais slēpotājs Aleksandrs Presņikovs, kas uzvarēja jaunatnes slalomā un milzu slalomā. Viņa rezultāts milzu slalomā — 59,5 sek. bija labāks nekā vīriešu klases meistaram. Sieviešu klasē uzvarēja latviete Guna Presņikova 1:02,7 min. laikā. Milzu slalomam izmeklētais ceļš izrādījās ļoti grūts un likumains, kādēļ lielākā daļa dalībnieku krita. Arī G. Presņikovas laiks milzu slalomā bija labāks nekā dalībniekiem vīriešu klasē.

KANADAS LATVIEŠU BASKETBOLA MEISTARĪBA

Latviešu sporta apvienībai Kanadā šogad bija grūtības atrast basketbola nozares vadītāju. Ja citus gadus ap šo laiku lielākā meistarības spēju daļa jau bija izspēlēta, šogad vēl nav notikusi neviena spēle. Jaunais nozares vadītājs Guntis Ezers, kurš basketbola nozares vadītāja postenī uzņēmās tikai nesen, paredzējis šogad nerīkot atsevišķu vienību sacensības, bet meistarības izcīņu noorganizēt divos turnīros, katrai vienībai spēlējot ar katru. Šogad meistarsacīkstēs piedalīsies Toronto DV, kas ir pašreizējais latviešu basketbola meistars Kanadā, Latviešu YMCa Toronto un TLSK. Agrākajos gados sacensībās dažkārt piedalījās arī atsevišķu klubu otrās vienības, bet šogad laika trūkuma dēļ tas nav iespējams.

Pirmais meistarības posms notiks 19. martā plkst. 1 dienā Woodgreen Community Centre vingrotavā. Pirmā spēlē tiksies YMCA ar TLSK, otrā — TLSK ar DV, trešā — **YMCA ar DV.**

Drīzumā sāksies arī jaunatnes basketbola meistarība.

Ž. Z.

TRĪS DUČI TROFEJU

„Sestdiena bija Ivara Mankova diena", tā par latviešu jaunekļa panākumiem 26. februārī Denverā rakstu iesāka Kolorado Springas laikraksts „The Free Press" 3. marta numurā.

„Kas ir 23 gadus vecais Ivars Mankovs sporta pasaulē? 1961. gadā viņš ieguva Kolorado jauniešu meistartitulu, bet 1963. gadā — Mistera Kolorado titulu par muskulatūras un vispārējo fizisko skaistumu. Līdz šim Ivars Mankovs ir pirmais un vienīgais abu šo titulu ieguvējs Kolorado valsti. 1963. gada septembrī viņš bija 17 trofeju īpašnieks, bet tagad apgādājies jau ar trim dučiem trofeju.

Rokijas kalnu amerikāņu amatieru ūnijas (AAU) svaru celšanas sacensībās 26. februārī Denverā jaunais Kolorado Springas atlēts Ivars Mankovs dominēja 13 atlētu vidū vidējā svarā, sasniegdams jaunu Kolorado pavalsts rekordu ar 880 mārc., trīs paņēmienos ar to pārspējot savu līdzšinējo rekordu — 860 mārc. Arī grūšanā viņš ar 340 mārc. sasniedza jaunu Kolorado valsts rekordu, pārspējot savu līdzšinējo — 335 mārc.

E. Z.

APBALVOJUMS E. PILSKALNIETIM

Atzīmējot savas jaunatnes basketbola vienības kapteiņa Egona Pilskalnieša izcilos panākumus pag. gada basketbola sezonā, Toronto Latviešu YMCA pasniedza viņam personīgu balvu. Pērn un arī šogad E. Pilskalnieša vārds bieži parādījies lielajos Toronto dienas laikrakstos, atzīmējot viņa panākumus vidusskolu sacīkstēs. Pag. gadā viņš bija iedalīts arī laikrakstu „Daily Star" un „The Globe and Mail" sastādītajā Toronto skolu izlases pamatsastāvā. Pilskalnietis ir vienlīdz labs uzbrukumā un aizsardzībā, parasti ir savas vienības saspēles diriģētājs. Pērnā gadā, kaut bija vēl jaunatnes spēlētājs, viņu iedalīja arī latviešu basketbola izlasē baltiešu sporta svētkos Kanadā, kur viņš arī pilnībā attaisnoja cerības. Pilskalnieša veiksmīgais spēles veids sekmēja arī Toronto Latviešu YMCAs jaunatnes uzvaru Grand Rapidos, kur vienība izcinīja Ziedoņa Lapsiņa piemiņas balvu.

Gribētos apgalvot, ka Egons Pilskalnietis pag. gadā bija labākais latviešu jaunatnes basketbolists Kanadā un ar savu strauju spēles veidu iederētos arī katrā latviešu jaunatnes vienībā ASV. Ar basketbolu viņš īsti iepazinās tikai Toronto latviešu YMCAs vienībā. Jāņa Zentiņa vadītajos treniņos gūtā māka apieties ar bumbu viņam pavēra ceļu uz skolas vienību un tālākiem treniņiem. Piezīmējams, ka viņš guvis arī labus panākumus vieglatlētikā un ir teicams volejbolists.

Ž. Z.

Armija pārņem vadību Indonēzijā

Vai Indonēzijai beidzot izdevies atbrīvoties no Sukarno? Pagājušās nedēļas nogalē Indonēzijas bruņoto spēku virspavēlnieks, iepriekš sakoncentrējis lielus spēkus ap Džakartu, vairāku stundu ilgās sarunās informēja prezidentu Sukarno, ka pārņem valsts vadību savās rokās. Pārmaiņas nāca pēc divu nedēļu nepārtrauktām studentu un skolnieku demonstrācijām.

Ar savu pirmo rīkojumu jaunē militārvaldība aizliedza Indonēzijas komūnistu partiju. Ārlietu ministrs Subandrio (kuru apvaino pag. gada 31. septembra apvērsuma rīkošanā) un izglītības ministrs Sumardjo — abi pārliecināti Pekingas virziena komūnisti, jau atrodas apcietinājumā Džakartā.

Vai atkārtotā armijas varas pārņemšana izdosies vai ne, atkarāsies no militāristu nostājas pret Sukarno. Ja militāristi no sarkanā prezidenta atbrīvojas pilnīgi, viņu likvidējot vai izsūtot, komūnisma dienas Indonēzijā būs beigušās, bet atstājot prezidentam Sukarno kaut kripatiņu varas, vismazāko spraudziņu tālākai popularitātes saglabāšanai, viņš nenovēršami atgriezīsies varas troni, jo komūnistu spēks Indonēzijā, par spīti pēdējo mēnešu nesaudzīgajai sarkano izmīcināšanai (nogalināto komūnistu skaitu aptuveni rēķina no 100.000 — 500.000), joprojām vēl iespējams.

Pilnīga mīkla pēdējo dienu notikumu gaitā ir pag. rudens apvērsuma likvidētāja ģen. Nasūtina loma. Domāja, ka viņš atrodas Jāvā, Bandungas tuvumā, kur vervē militāru pretestību maršēšanai uz Džakartu, bet pag. nedēļas sākumā ģen. Nasūtins redzēts galvaspilsētā, tad tomēr atkal pazudis. Kaut jaunā Indonēzijas militārā valdība sevi uzskata par kreisu, bet ne tik kreisu kā Sukarno, varētu sagaidīt, ka ģen. Nasūtins ar to spētu sadarboties. Pagaidām liekas, ka sarkanā Ķīna pēdējo sešu mēnešu laikā otrreiz zaudējusi savu kādreiz tik uzticamo sabiedroto. Džakartā izdemolēta ķīniešu zīmju aģentūra, sūtniecībā piekauti ķīniešu diplomāti. Ja Indonēzijai vēl pieskaita Gānu, tad jau var sacīt, ka pēdējās pāris nedēļas Pekingai bijušas sevišķi rūgtas. Ar komūnistu aktīvitāti, ķīniešu ieskaitot, pieaugošu neapmierinātību sāk izrādīt Kēnijas Kenjata. No Anglijas neatkarību ieguvušās valsts prezidents nule izraidījis četrus komūnistu diplomātus un divus žurnālistus. Protesti iesniegti Pad. savienībai, sarkanai Ķīnai, Austrumvācijai, Apvienotai arabu republikai un Bulgārijai, kas — bez Kēnijas valdības atļaujas — militāri apmācot Kēnijas pilsoņus.

Senātors Roberts Kenedijs kaŗa izbeigšanai Vietnamā ieteicis Saigonas valdībā piesaicināt arī komūnistiskos vietkongus.
Dakteris Hamfrijs: „Jums, mans dēls, svaigā gaisā mazliet jāizvēdina galva!" Ed. Keiša karikatūra LA

FRANCIJA MAZINA NATO SPĒKU

Aizvadītajā nedēļā Francija paziņoja, ka, sākot ar 1969. gada aprīli, visām ārvalstu bāzēm uz franču zemes un visiem Francijā stacionētajiem ārvalstu kaŗaviriem jāpakļaujas franču virspavēlniecībai. Praktiski tas nozīmē, ka NATO valstis būs spiestas izvākt savas militārās vienības un iestādījumus no Francijas, bet ASV un Kanada arī likvidēt savas bāzes.

Ģenerālis de Golls Parīzē paskaidroja, ka sabiedroto savstarpēju sarunu ceļā pārmaiņas NATO struktūrā nav iespējams, tādēļ Francija nolēmusi rīkoties patstāvīgi, pirmā vietā liekot franču suverēnitāti. Kā ziņo Parīze un Vašingtona, de Golla izziņotās pārmaiņas vispirms — jau nākamo mēnešu laikā, — nozīmē visu franču spēku atvilkšanu no NATO; tāpat franču virsnieku atsaukšanu no dažādajām organizācijas speciāluzdevumu nodaļām. Sagaida, ka šo notikumu rezultātā amerikāņi laipni izraidīs NATO gaisa aizsardzības štābos piekomandētos franču militāros novērotājus. Francijā pašreiz stacionēti 26.000 amerikāņu un 2210 kanadiešu kaŗaviru. Kā Otava, tā Vašingtona paziņojusi Francijas valdībai, ka viņu kaŗavīri franču virspavēlniecībai nepakļausies.

Attieksmē uz NATO prezidents de Golls grib panākt neiespējamo. Viņš atzīst organizācijas jēgu un derīgumu. Kad 1969. gadā beigsies militārās alianses pirmais nolīgums, Francija, droši vien, no NATO neizstāsies, jo de Golls labprāt grib palikt organizācijā un baudīt tās drošību attieksmē uz Rietumeiropas aizsardzību, bet to atbalstīt, dodot armijas daļas, viņš nedomā. Arī de Golla tālākie gājieni var izrādīties ļoti interesanti. Rietumvācijā, piemēram, Francijai pašreiz ir divas NATO pavēlniecībai padotas divīzijas. Ģenerālis var mēģināt tiešās sarunās ar Bonnu izkaulēt franču diviziju palikšanu Rietumvācijā, tiešā franču virspavēlniecībā un ārpus organizācijas. Lieki gan aizrādīt, ka šādas rīcības gadījumā Vašingtona neklusēs. Arī Rietumvācija par šādu plānu nav sajūsmināta un bez pārējo sabiedroto piekrišanas, kas nav sagaidāma, franču priekšlikumu, liekas, nepieņems.

Lai nebūtu jāsadarbojas ar NATO, Francija vēlas parakstīt savstarpējas aizsardzības līgumus,— ja ne ar visām, tad vismaz izdevīgākajām NATO valstīm. Šai nodomā de Gollam var izmākt iepazities ar nepatīkamu pārsteigumu,— proti, ka neviena valsts ar viņu savstarpējas aizsardzības līgumu negrib parakstīt. Tas nozīmētu, ka pēc de Golla impulsīvās, sabiedroto acīs nepārdomātās un Rietumeiropas drošībai kaitīgās rīcības, sabiedrotie Francijai vairs neuzticas.

Ir gandrīz droši, ka Francija 1969. gadā no NATO negribēs izstāties, bet te de Gollam var nākt cits pārsteigums: runājot par alianses līguma tālāku parakstīšanu, Francija var vienkārši vairs nepieaicināt... Francijā pret de Golla rīcību dzirdamas neapmierinātas balsis, un prezidents skaidri apzinās, ka, notiekot pārmaiņām un 1969. gada aprīlī viņam vairs neesot pie Francijas likteņa noteikšanas stūres, viņa aizsardzības plāni nekad netiks īstenoti. Sabiedrotajiem kaitīgajos superpatriota un supernacionālista de Golla plāniem sekotāju kļūst arvien mazāk, tādēļ vien, ka ar katru jaunu pārspīlētu gājienu de Golls zaudē nemitīgi pieķritējus un simpatijas. Anglija un Rietumvācija, tāpat Itālija, vairs nemēģinās meklēt ceļus, lai pietuvotos Francijai, bet stingrāku draudzības saišu meklēšanai raudzīsies pāri Atlantikam uz Ziemeļameriku.

Zaudējot Franciju kā centru, NATO valstis, droši vien, savu galveno mītni pārcels uz Rietumvāciju, kas kopā ar Angliju tiks izveidotas par Rietumeiropas galveno atbalsta punktu. Bet Francijas ģeografiskais stāvoklis ir tāds, ka Rietumu militārie plānotāji nevar atļauties to pilnīgi ignorēt. Kā vecs stratēģis, gan vairāk politiskajā nekā militārajā laukā, to apzinās arī de Golls — lai kā viņš Rietumeiropas sabiedrotajiem arī sariebtu, viņš labi zina, ka Rietumu aizsardzības plānošana bez Francijas sekmīgi nav paveicama. Pašam citiem nepalīdzot, de Golls tādēļ tomēr var droši rēķināties, ka kaŗa gadījumā citi palīdzēs viņam. Šādā kalkulācijā slēpjas viņa galvenais spēks.

Politiskās piezīmes

No Varšavas ziņo, ka Pad. savienība gatavojas ievadīt savas komūnistu partijas 23. kongresu ar jaunu sensāciju izplatījuma iekarošanas laukā. Pēc poļu sniegtās informācijas izplatījumā paredzēts sastapties divām divvietīgām Vorskoda tipa kapsulām. Lidojuma laikā no katras kapsulas pa vienam kosmonautam pārkāpšot otrā kapsulā.

☆

Pēc prezidenta Džonsona Vietnamas politikas pārbaudes senātora Fulbraita vadītā senāta ārlietu komisija tagad nolēmusi ķerties pie sarkanās Ķīnas. Fulbraits Vašingtonā izteicās, ka Ķīnas jautājums līdz šim ticis apskatīts pārāk dogmātiskā gaismā. Viņa komiteja nolēmusi revidēt Vašingtonas politiku pret Pekingu un pārdomāt, vai sarkanā Ķīna uzņemama Apvienotajās nācijās, tāpat novērtēt uzskata pareizumu, ka Ķīnā gribētu sagrābt varu visā Āzijā. Fulbraits ir viens no tiem amerikāņu politiķiem, kas baidās no kaŗa ar sarkano Ķīnu. Senātors domā, ka, amerikāņiem pastiprinot kaŗa darbību Vietnamā, militārs konflikts ar Ķīnu kļūst nenovēršams. Ārlietu ministrs Rasks turpretim domā, ka tikmēr, kamēr amerikāņi cīnās Dienvidvietnamā, no sarkanās Ķīnas nav jābaidās. Fulbraits netic viceprezidenta Hamfrija un ārlietu ministra Raska pārliecībai, ka amerikāņiem pastiprinot militāro spiedienu Vietnamā, Ķīna beigās palīdzēs panākt kaŗa pārtraukšanu.

☆

Pēc tikai 16 mēnešu ilgas darbības Anglijas karaliene Elizabete II atlaidusi britu parlamentu, kas Anglijā nozīmē vēlēšanu kampaņu sākumu. Ministru prezidenta Vilsona valdības viena gada un četru mēnešu pastāvēšana ir savā ziņā rekords — īsākais valdīšanas laiks kopš 1924. gada. Vispārējās Anglijas parlamenta vēlēšanas notiks 31. martā, Vilsonam cerot panākt pārliecinošu vairākumu. Līdz šim viņš operēja ar trīs deputātu vairākumu apakšnamā. Dažādas tautas aptaujas un britu politiskie lietpratēji uzvaru pareģo strādnieku partijai, bet aizrāda, ka tā var nekļūt tik pārliecinoša, kādu gribētu ministru prezidents.

☆

Pag. nedēļā Indijas bada streiki un nemierinieki pārsviedās no ziemeļiem uz divām visvairāk apdzīvotajām pilsētām — Bombeju un Kalkatu. Tūkstošiem demonstrantu cīnījās ar policiju un armijas vienībām, prasot lielākas pārtikas līdzekļu devas. Ministru prezidente Gandija norāda, ka pārtikas trūkums ir pārspīlēts, bet Bengāles galvenais ministrs Sens paskaidro, ka bada demonstrācijas inscenējuši Austrumindijas komūnisti, kuŗu mērķis esot pānikas un vispārēju nemieru radīšana. Tā, piemēram, Kalkatā pūlis uzbrucis dzelzceļu stacijām un vilcieniem, laupot un dedzinot.

Kā gaisa, tā jūras ceļa lielā labības kvantumi Indijā pašreiz pienāk no ASV.

GRAND RAPIDI

● Grandrapidiešu vidū kopš iecelošanas sākuma gadiem daudzi kalpojuši dažādām mūzām: mācījušies mūziku, dziedājuši, spēlējuši teātri u.t.t. Daža laba rosme šodien aprimusi vai vietā stājusies kāda cita. Dziesmu mīļotāju tomēr nekad nav trūcis, un ja to skaits nedaudz sarucis, tad tas liekams uz vecuma lēses un pasmagiem darba apstākļiem. Par spīti tam, netrūkst tādu, kuŗi piedalās A. Kalnāja korī Kalamazū un cītīgi apmeklē mēģinājumus. Pašu mājās pirms gadiem nodibinājās vīru dubultkvartets, bet darbību drīz vien izbeidza. Nedaudz ilgāks mūžs bija vīru korim Dr. F. Valdmaņa vadībā, tomēr arī tas pārtrauca latviešu dziesmu skandināšanu. Nu jau vairākus gadus dziesmai kalpo sieviešu koris Atbalss, kuŗu diriģē V. Siliņa. Tomēr dažiem dziesmu mīļotājiem bijusi vēlēšanās „iepeldēt plašākos ūdeņos," un jau pērnā vasarā tika cilāts jautājums par jaukta koŗa dibināšanu. Tagad tas noticis: 27. februārī Latviešu biedrības namā bija pulcējušās ap 30 personu, liekot pamatus jauktam korim. Diriģenta pienākumus uzņēmies Roberts Zuika no Kalamazū. Domā, ka korim izdosies piesaistīt ap 50 dziedātāju.

V. Z.

†

Mūsu mīļā māmuliņe

MARTA VĪKSNA

dz. DUNCIS

Dzimusi 1880. g. 16. novembrī, mūžībā aizsaukta 1966. g. 12. martā.
Apglabāta 16. martā Victoria Lawn kapos St. Catharines.

Par viņu sēro:

Kā saule grimst rieta blāzmā.
Vēl tavas kvēlās sirds mīlu
Atstaro tavs stingušais vaigs.

MEITAS, DĒLS, VEDEKLAS, ZNOTI, MAZBĒRNI TUVU UN TĀLUMĀ UN PĀRĒJIE RADI DZIMTENĒ.

†

Pērkones pagasta Ķestu māju saimniece

ANNA SMILTNIEKS

Dieva mierā aizgājusi 1966. gada 4. martā Hamiltonā.

No šūpuļa līdz kapam
Ceļš īss, nav jāsteidzas.
Kā novītušām lapām
Mums jākrīt, jābeidzas.

Sērās piemin LAUKGALA UN JAUNZEMJA ĢIMENES TORONTO.

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Toronto skolotājiem gada laikā algas tiks paaugstinātas par 400 dol., ziņo Ontario pamatskolotāju federācija. Par spīti šim ievērojamam pielikumam, skolotāji joprojām neapmierināti ar vispārējo izpeļņu.

☆ Beidzot torontiešiem dota iespēja griezties ar sūdzībām pie īpaši izraudzītās policijas komisijas, kuŗas uzdevums izmeklēt policistu brutālitāti atsevišķos gadījumos. Iespējams, ka šīs komisijas darba rezultātā vairāki kārtībnieki zaudēs darbu vai tiks sodīti ar izdienas pazemināšanu.

☆ Pazīstamais Toronto dziedonis Jans Rubeš nodibinājis savu mūziķu ansambli, kas debitēs ar laikmetīgās operas „Eiropiešu milnieks" izrādi Jellovnaifā (Yellowknife).

☆ Toronto „Daily Star" reportieris Roberts Regulis, neminot nevienu īstā vārdā un operējot ar fiktīviem skaitļiem, apgalvo, ka daudzi Toronto iedzīvotāji var atļauties „luksa dzīvi" no saviem regulārajiem „ienākumiem" resp. no maza apmēra zādzībām. Kabatas zagļu vidū reportieris ieskaita pat miljonāru sievas, ārstus un bankieŗus.

☆ Lielai daļai paju īpašnieku Atlantic Acceptance aizdevumu sabiedrības pēkšņais bankrots palīks Gordija mezgls uz visiem laikiem. Vislielākais neatbildētais jautājums ir — kā šī firma vispār varēja nonākt financiālā krizē ar 130 milj. lielu kapitālu.

☆ Igora Guzenko pareģojumi sāk arvien biežāk piepildīties. Tā kad atklājies, ka komūnistu spiegu tīkls Kanadā bijis visai labi noorganizēts Difenbēkera valdības laikā. Bez Viktora Spensera, spiegošanas aferā bijis iejaukts vēl viens kanadietis, kuŗa vārdu tur lielā slepenībā. Pēdējais spiegojis Kanadas valdības labā. Viņš, kā tagad zināms, iegādājies infrasarkano filmu, lai nofotografētu Gerdu Munsingeri kopā ar konservatīvo valdības kabineta ministru. Visi fotouzņēmumi izdevušies lieliski: Olga (īstā vārdā Gerda) redzama Ievas kostīmā ar savu partneri. Jāpiebilst, ka valdības aprindās cirkulē arī otra versija, ka kompromitējošie uzņēmumi nāk tiešā ceļā no Kanadas slepenpolicijas (RCMP).

☆ Toronto pilsēta plāno iegādāties slavenā britu skulptora Henrija Mūra abstrakto figūru „Three Way Piece No. 2 (Archer)" par 120.000 dolariem. Mākslas komiteja ieteic šo figūru atpirkt bez lielas vilcināšanās, bet pilsētas tēvi joprojām lauza galvas ap šī neparastā darba savādo nosaukumu. Daudzi mākslas lietpratēji ir ieskatos, ka Mūrs ir labākais skulptors pēc Mikelandželo.

A. K.

VILSONA MASKAVAS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

sovjetologi Anglijā gaida no viņa pārmaiņas arī lauksaimniecībā, kuŗa „vēl arvien ir padomju saimniecības vājākais punkts" (un arī paliks, sakarā ar kolchozu sistēmu!). Tas notikšot partijas 23. kongresā šai mēnesī. Tā kā šim kongresam jāskaŗ arī krievu un ķīniešu konflikta jautājums, tad daži britu žurnālisti salīdzina tā nozīmi ar 20. destalinizācijas kongresu pirms 10 gadiem.

Britu premjēram šoreiz bija jārunā ar Kosīginu ne tikai par politiskajiem jautājumiem, bet arī par privātpersonām, piemēram, par Maskavā notiesāto angļu skolotāju Bruku. Jau sen klīda baumas, ka krievi mēģināšot viņu apmainīt pret padomju spiegiem Krogeriem, kuŗi atrodas angļu cietumā. Izrādās, ka šāds priekšlikums tiešām bijis no krievu puses. Britu laikraksti katēgoriski to noraida, norādot, ka „apmaiņas objekti nav līdzvērtīgi": Krogeri ir „nopelniem bagāti, rutinēti spiegi, kuŗu pakalpojumi Kremlim būs vajadzīgi arī turpmāk, turpretim Brukam nav „nekādas politiskas vērtības". Bez tam šāda apmaiņa būtu bīstams precedents: katru reizi, kad briti notvers kādu krievu spiegu, Kremlis liks apcietināt kādu naīvu britu tūristu un panāks savu spiegu atgūšanu apmaiņas ceļā. Bruks esot sabrucis fiziski un garīgi. Acīm redzot, esot lietota „smadzeņu mazgāšana" un citas metodes. Brukam dots mājiens, ka apmaiņa varētu notikt: sarunā ar britu konsulu Bruks atstājis nožēlojamu iespaidu un lūdzis viņu apmainīt pret Krogeriem. Vai Vilsons spēs palikt pie sava „nē" un aiz humānitātes motīviem beidzot nemēģinās glābt britu pilsoni?

Otra persona, par kuŗu Vilsonam bijušas paredzētas sarunas, ir viens no britu konservatīvajiem parlamenta deputātiem, pret kuŗu komūnisti Britanijā bija uzsākuši tādu aģitācijas un apmelošanas kaŗagājienu, ka minētajam deputātam gandrīz vairs nebijis iespējams uzturēt savu kandidatūru nākamajās vēlēšanās savā iecirknī. (Raksturīgi, ka minētais deputāts, žēlojoties par šīs apmelošanas organizētājiem, nelietoja vārdu „komūnisti", bet krievi"). Minētais deputāts agrāk kalpojis britu flotes izlūkošanas (Intelligence Service) dienestā un pārvaldot krievu valodu, — tātad, visai nepatīkama persona krieviem!

Austra Augenberga